

שער חליפין

מרצה : אלי פאר

WWW.ONE4EVERYONE.COM

רחל סלומון ישר

פיננסית מתקדמת א- שיעור 21**נושא רביעי – השפעת השינוי בשער חליפין IAS21****מבוא**

במסגרת התקן הזה נעסוק ב-4 נושאים :

1. הגדרות
2. פעולות במט"ח
3. מטבע הצגה
4. פעילות חוץ

4.1 הגדרות**"מטבע פעילות"**

זהו המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית של הישות , המטבע בו היא מודדת את תוצאות פעולותיה. לעיתים , קל לזהות את מטבע הפעילות

למשל: אם הישות ממוקמת בישראל , מוכרת בש"ח רוכשת בש"ח , משלמת שכ"ע בש"ח – אז ברור שהסביבה הכלכלית שלה היא ש"ח ולכן מטבע הפעילות שלה יהיה ש"ח.

אבל לעיתים זה קצת יותר מורכב.

למשל: הישות ממוקמת בישראל , מוכרת בדולרים , רוכשת בליש"ט , ומשלמת שכ"ע באירו .

מהו מטבע הפעילות שלה ?

התקן מציג בפנינו רשימה של קריטריונים אשר עוזרים בהחלטה מהו מטבע הפעילות. הקריטריונים מחולקים לשני מדרגים לפי סדר חשיבות (מהיותר חשוב לפחות חשוב). לעיתים מספיק לשקול את המדרג הראשון כדי לקבל החלטה, ולעיתים צריך להיעזר גם במדרג השני .

מדרג ראשון – כולל בתוכו שני קריטריונים :

א. המטבע המשפיע בעיקר על מחירי המכירה (בד"כ המטבע אשר בו נקובים המחירים הנ"ל). והמטבע אשר על פיו פועלים כוחות השוק והפיקוח .

למשל: אם הישות פועלת בישראל , סביר להניח שכוחות השוק פועלים בש"ח אבל זה לא הכרחי. לדוגמא : בענף היהלומים כוחות השוק פועלים בדולר למרות שזה בישראל

ב. המטבע המשפיע בעיקר על עלויות החומרים , העבודה ועלויות אחרות. (בד"כ המטבע בו נקובות עלויות אלו).

מדרג שני - כולל גם הוא שני קריטריונים :

- א. המטבע אשר בו הישות שומרת את התקבולים מהפעילות השוטפת
- ב. המטבע אשר בו הישות מבצעת את פעילויות המימון שלה , כלומר , באיזה מטבע היא מנפיקה את האג"ח , באיזה מטבע היא לוקחת הלוואות, מנפיקה מניות וכדו' .
- כעיקרון ישנם עוד 4 קריטריונים שמבחינת המדרג שייכים למדרג השני אבל הם נועדו בעיקר למצב הבא :
- חברת אם / משקיעה , פועלת במדינה אחת. חברה בת / כלולה , פועלת במדינה אחרת .
- אנו נדרשים ללדעת האם המטבע פעילות של הבת / של הכלולה זהה או שונה ממטבע הפעילות של האם / המשקיעה :**

א. האם חברת הבת פועלת תוך שמירה על עצמאות כלכלית או שהיא מהווה שלוחה של חברת האם?

עצמאות כלכלית הכוונה היא שהפעילות שלה מנותקת מהפעילות של חברת האם. יש לה את הספקים שלה , את הלקוחות שלה, קווי אשראי משלה וכמעט ואין העברות כספים בינה לבין חברת האם. **מצב שכזה מרמז על מטבעות שונים.**

שלוחה - הכוונה לחברת בת הפועלת בשליחות האם . **למשל:** משווקת את המוצרים שלה. הפעילות הזאת מאופיינת בהעברות כספים בין האם לבת , מצב בו האם מממנת את פעילות הבת וכדו'.... **זה מרמז על מטבע זהה .**

ב. האם העסקאות הפנימיות מהוות חלק מהותי מפעילות הבת ?

אם כן - זה מעיד ע"כ שהפעילויות קשורות זו לזו . סביבה כלכלית זהה – **מטבע זהה.**

אם לא - מרמז על **מטבע פעילות שונה.**

ג. האם תזרים המזומנים של האם מושפע מהפעילות של הבת ?

מתי הוא יושפע ? – כשיש הרבה העברות כספים – **זה מרמז על מטבע זהה**

ולחיפך...

ד. האם תזמ"ז של הבת מספיק למימון פעולותיה ? או שהיא נדרשת לעזרת האם ?

אם הוא מספיק לפעולותיה – **מטבע שונה**

ולחיפך

דגש: חשוב להבין כי ישות לא יכולה לבחור מטבע פעילות כרצונה , היא חייבת לבחור את אותו מטבע פעילות אשר מייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית שלה.

"מטבע הצגה"

זהו המטבע בו מוצגים הדוכ"ס . לרוב, הדוכ"ס מוצגים באותו מטבע בו הם נמדדים או במילים אחרות, בד"כ מטבע ההצגה = למטבע הפעילות, אבל זה לא הכרחי.

דוגמאות למצבים שמטבע ההצגה יהיה שונה ממטבע הפעילות :

1. מטבע הפעילות של הישות הוא ש. משקיע תאילנדי מתעניין בהשקעה בישות, סביר להניח כי במקרה זה נצטרך להציג לו את הדו"חות ב-באטים – המטבע התאילנדי .

2. חברת האם פועלת בישראל ומטבע הפעילות שלה הוא ש. חברת הבת פועלת בארה"ב ומטבע הפעילות שלה הוא דולר . עלינו לבצע דו"ח מאוחד . כמובן שאי אפשר לאחד שקלים ודולרים, וע"כ עלינו ראשית להציג את הדו"ח של הבת בש"ח ורק אח"כ לאחד.

דגש: בניגוד למטבע הפעילות, ישות יכולה לבחור את מטבע ההצגה ובהחלט ייתכן שלצרכים שונים אותו דו"ח כספי יוצג בכמה מטבעות .

"פריטים כספיים"

אילו הם פריטיות שיהפכו למספר קבוע של יחידות מטבע .

כלל אצבע להחלטה האם פריט מסויים הוא פריט כספי : אם הפעולה היחידה שנותרה היא גבייה או תשלום אז מדובר על פריט כספי .

דוגמאות :

1. מזומן
 2. פקדונות
 3. לקוחות
 4. השקעה באג"ח
 5. הלוואה לקבל
 6. משיכת יתר
 7. ספקים
 8. הלוואה לשלם
 9. אג"ח לשלם
- וכו'.....

שני דגשים :

- א. הצמדה אינה פוגמת בהגדרת פריט כספי למשל : הלוואה לשלם צמודה למדד או לדולר , מהווה פריט כספי
- ב. שימו לב! שיש הבדל בין פריט כספי לפי IAS21 לבין נכס פיננסי לפי IAS32 . למשל: השקעה במניות – היא נכס פיננסי לפי IAS32 אבל היא לא פריט כספי לפי IAS21 .

"פריטים לא כספיים"

כל מה שלא עונה על הגדרת פריט כספי .

דוגמאות :

1. מלאי
2. רכוש קבוע
3. נכסים בלתי מוחשיים
4. מוניטין
5. השקעה במניות
6. הוצאות מראש
7. הכנסות מראש

4.2 פעולות במט"ח

אנו עוסקים כעת במצב אשר בו לישות יש מטבע פעילות מסויים ואע"פ כן היא מבצעת חלק מהפעולות שלה במטבע אחר, ואז נשאלת השאלה:

כיצד לתרגם את הפעולות הנ"ל למטבע שלה ?

למשל: ישות שמטבע הפעילות שלה הוא ₪ מבצעת חלק מהפעילות שלה בדולרים. השאלה היא כיצד לתרגם לש"ח.

ישנם ארבעה כללים עקרוניים:

1. פריטים כספיים נתרגם לפי מועד הדיווח.
2. פריטים לא כספיים – נתרגם לפי מועד העסקה.
3. פריטים לא כספיים הנמדדים לפי שווי"ה – נתרגם לפי מועד קביעת השווי"ה.
4. הפרשי השער בד"כ יוצגו בדו"ח רוה"ס תוך גילוי בנפרד.

דוגמא :

ב-01/04/14 רכשה ישות שמטבע הפעילות שלה הוא ₪, קרקע בארה"ב תמורת \$100,000.

להלן שע"ח :

1.2	04/14
1.5	07/14
2	12/14
2.2	02/15

נדרש: הצג את ההשפעות על הדוכ"ס תחת ההנחות הבלתי תלויות הבאות :

א. הסכום שולם במזומן

פיתרון

קרקע זהו פריט לא כספי לכן נתרגם למועד העסקה : $100,000 * 1.2 = 120,000$ ₪

כדאי לשים לב שבמקרה זה לא נוצרים הפרשי שער.

ב. הסכום שולם ב-07/14

פיתרון

לגבי הקרקע : אין שינוי מועד העסקה הוא עדיין 04/14 לכן הקרקע תוצר ב-120,000 ₪

אבל הפעם יש גם הפרשי שער . נבצע תנועה בספקים :

$100,000 * 1.2 = (120,000)$	04/14
$100,000 * 1.5 = 150,000$	תשלום
$(30,000)$	הפרשי שער
0	יתרה

ג. הסכום שולם ב-02/15**פיתרון**

נכון ל-12/14 לגבי הקרקע יש 120,000

לגבי הספקים אני חייב \$100,000

זה פריט כספי לכן מתרגמים לפי מועד הדיווח : $100,000 * 2 = 200,000$

במקרה זה נוצרים הפרשי שער גם ב-2014 וגם ב-2015 . נבצע תנועה בספקים :

$100,000 * 1.2 = (120,000)$	04/14
$(80,000)$	הפרשי שער
$100,000 * 2 = (200,000)$	12/14
$100,000 * 2.2 = 220,000$	תשלום
$(20,000)$	הפרשי שער
-----	יתרה

דגשים:

1. כדאי לשים לב שבדוגמא שלנו הפרשי השער נובעים מהספקים , מהפריט הכספי . זאת כתוצאה מהפער בין מועד יצירת ההתחייבות לבין מועד התשלום .

2. פריטים כספיים ולא כספיים בשווי"ה דרך רוה"ס – מה שמאפיין פריטים אלו הוא שכל השינוי בשווי"ה כמקשה אחת נזקף לאותו סעיף ברוה"ס. השינוי הזה נובע בין השאר גם ממרכיב של הפרשי שער , אבל אין צורך להפריד , ואין צורך לתת גילוי בנפרד .

דוגמאות :

א. נדלי"ש במודל השווי"ה

ב. השקעה במניות בשווי"ה דרל רוה"ס

ג. השקעה באג"ח בשווי"ה דרך רוה"ס.

דוגמא :

ב-01/14 רכשה ישות אשר מטבע הפעילות שלה הוא ₪ . קרקע בארה"ב המהווה נדל"ש תמורת \$100,000. הישות יישמה את מודל השו"ה

השו"ה ל-12/14 הוא \$120,000

להלן שע"ח

1.1 01/14

1.5 12/14

נדרש : הסבר את הטיפול החשבונאי.

פיתרון

נדל"ש הוא פריט לא כספי הנמדד לפי שו"ה , לכן התרגום הוא למועד קביעת השו"ה . בדוגמא שלנו 12/14 . $180,000 = 120,000 * 1.5$

לגבי הרווח הון :

עלות $110,000 = 100,000 * 1.1$

שו"ה 180,000

רו"ה 70,000

הרווח הון כולל מרכיב של הפרשי שער אבל אנחנו לא מבצעים הפרדה.

3. פריטים לא כספיים הנמדדים בשו"ה והשינוי בשו"ה נזקף לרווח כולל אחר .

לדוגמא :

א. ר"ק במודל הערכה מחדש

ב. נב"מ במודל הערכה מחדש

ג. השקעה במניות המסווגות לזמין למכירה.

בכל מקרה כל השינוי בשו"ה כמקשה אחת נזקף לרווח כולל אחר השינוי הזה כולל בתוכו גם מרכיב של הפרשי שער כך שבמקרה זה הפרשי השער כלל לא מופיעים ברוה"ס אלא, כאמור, ברווח הכולל האחר , בכל מקרה אין לתת ע"כ גילוי בנפרד.

דוגמא :

בנתוני הדוגמא הקודמת הנח כי הקרקע מהווה ר"ק והיא נמדדת לפי מודל הערכה מחדש.

פיתרון

מדובר בפריט לא כספי הנמדד לפי שו"ה וע"כ אנחנו מתרגמים לפי מועד קביעת השו"ה בדוגמא הנוכחית מועד הדיווח . $180,000 = 120,000 * 1.5$.

קרן השיערוך :

שוו"ה 180,000

עלות $100,000 * 1.1 = 110,000$

קרן 70,000

כאמור כוללת מרכיב של הפרשי שער אבל לא נותנים לכך גילוי בנפרד.

דוגמא נוספת לגבי השקעה במניות ז"ל ראה IAS39 מדידה – שילוב בין IAS39 ל-IAS21 (השקעה במניות ז"ל).

4. פריט כספי הנמדד לפי שוו"ה ואשר השינויים בשוו"ה נזקפים לרווח כולל אחר – הכוונה להשקעה באג"ח המסווגת לקבוצת ז"ל. בכל מקרה כיוון שמדובר על פריט כספי המועד הוא לפי מועד הדיווח.

נזכיר כי אנו פועלים בשני שלבים :

שלב ראשון – אנחנו מנהלים את שיטת העלות המופחתת והמשמעות היא שאנו מכירים בהפרשי שער בדו"ח רוה"ס תוך גילוי בנפרד.

שלב שני – ההפרש בין העלות המופחתת לבין השוו"ה – לקרן הון

שימו לב כי במקרה זה הקרן הון לא כוללת בתוכה מרכיב של הפרשי שער.

דוגמא מפורטת – IAS39 השקעה באג"ח במט"ח ז"ל, שילוב בין IAS39 ל-IAS21.

5. היוון עלויות אשראי – אם ישות לוקחת הלוואה במט"ח לצורך מימון נכס כשיר אז כעיקרון עלויות האשראי הכוללת הפרשי שער מהוונות לנכס, כך שבמקרה זה הפרשי השער כלל לא כלולים ברווח והפסד, למעשה הם יועברו לרוה"ס באמצעות פחת או רווח הון בעת מכירה.

נזכיר כי IAS23 רואה בהלוואה במט"ח כעסקת הימור וע"כ הוא לא מרשה אוטומטית להוון את כל עלויות האשראי אלא אך ורק את אותן עלויות אשראי אשר היו נוצרות אם היתה נלקחת הלוואה שקלית.

6. ירידות ערך – IAS36 קובע שאם הנכס מניב תזרים במט"ח עלינו לחשב את הסכום בר ההשבה במט"ח ולתרגם למועד החישוב שזהו מועד הדיווח בד"כ. המשמעות של הוראה זו היא שהפרשי השער כלולים למעשה בתוך ההפסד הון ואין לתת לכך גילוי בנפרד.

דוגמא:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪. ב-01/14 היא רכשה קרקע בארה"ב תמורת \$100,000. ב-12/14 זוהו סימנים לירידת ערך.

נדרש : חשב את ירידת הערך במקרים הבלתי תלויים הבאים :

א. סב"ה ל-12/14 הוא \$90,000

שע"ח :

1.2 01/14

1.5 12/14

פיתרון

שימו לב שאם המדידה היתה דולרית היה מוכר הפסד של $100K - 90K = 10,000$
אבל המדידה היא שקלית לכן החישוב יהיה כדלקמן :

$$100,000 * 1.2 = 120,000 \quad \text{עלות}$$

$$90,000 * 1.5 = 135,000 \quad \text{סב"ה}$$

אין ירידת ערך

ב. סב"ה ל-12/14 הוא \$110,000

שע"ח :

1.5 01/14

1 12/14

פיתרון

שימו לב שאם המדידה היתה דולרית לא היה מוכר הפסד כי הסב"ה גבוה מהערך
הפנקסני . אבל המדידה היא שקלית לכן החישוב יהיה כדלקמן :

$$100,000 * 1.5 = 150,000 \quad \text{עלות}$$

$$110,000 * 1 = 110,000 \quad \text{סב"ה}$$

יש ירידת ערך של 40,000

טעויות במטבע הפעילות

כאמור מטבע הפעילות הוא לא עניין של בחירה, ישות מחוייבת לבחור את המטבע אשר מייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית שלה. ואם היא טועה, הרי כל הדו"חות שלה שגויים ואנו נדרשים לתקן אותם. **כדאי להבין שלעיתים הטעות מתבצעת במודע!**

לדוגמא: נניח שישות ממוקמת בארה"ב והחלטנו שמטבע הפעילות שלה הוא ₪. ברור שרשויות החוק בארה"ב למשל מ"ה לא יסכים לקבל מדידה שקלית אלא רק מדידה דולרית. הישות אם כך נמצאת בבעיה, כי לפי החשבונאות היא צריכה לבצע מדידה שקלית אבל לצרכי הרשויות בארה"ב היא צריכה לבצע מדידה דולרית.

הפיתרון האידיאלי הוא לכאורה לנהל שתי מערכות הנה"ח אבל זה מאד יקר ולא עושים זאת. לכן סביר להניח שהישות תבצע מדידה דולרית ואז חשבונאית הדו"חות שלה שגויים ונצטרך לתקן אותם.

כיצד מבצעים את הליך התיקון ?

שלב ראשון: תיקון הדו"ח על המצב הכספי לתחילת השנה ולסופה כדלהלן:

פריטים כספיים – לפי מועד הדיווח.

פריטים לא כספיים – לפי מועד העסקה.

פריטים לא כספיים הנמדדים לפי שו"ה – לפי מועד קביעת השו"ה.

הון מניות ופרמיה – לפי מועד ההנפקה.

עודפים - נקבל כ-P.N.

שלב שני: מציאת הרווח השנתי:

לשם כך נבצע תנועה בעודפים

עודפים י"פ ו"ס – מצאנו בשלב קודם.

דיבידנד – מתורגם לפי מועד ההכרזה

הפחתת ק. שיערוך – לפי היתרה לתחילת השנה

שלב שלישי – תיקון דו"ח על הרווח הכולל:

נתחיל בדו"ח רוה"ס:

סעיפי הכנסות והוצאות – נחלק ל-4 קבוצות:

1. סעיפים הקשורים לפריטים לא כספיים בדו"ח על המצב הכספי

דוגמאות:

א. פחת – נגזרת של ר"ק.

ב. רוו"ה ממכירת ר"ק.

- ג. רוו"ה מנדל"יש הנמדד לפי שוו"ה.
 ד. רווח מני"ע בגין השקעה במניות.
 ה. העברה מהוצאות מראש להוצאות.
 ו. העברה מהכנסות מראש להכנסות.
 ז. שינויים במלאי.
 וכדו'

בכל מקרה התרגום יהיה בהתאם לפריט הלא כספי .

דוגמא 1:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ . ואע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית .
 ב-01/14 היא רכשה מכונה תמורת \$100,000
 בשנת 2015 היא הציגה הוצאות פחת של \$10,000
 שע"ח :

1.1	01/14
1.2	ממוצע 2015
1.5	12/15

נדרש: מהן הוצאות הפחת לפי מטבע פעילות של ₪.

פיתרון

אפשר לחשוב על זה בשתי צורות :

אפשרות 1

שיעור הפחת: $10\% = \frac{10,000}{100,000}$ מכונה זהו פריט לא כספי לכן מתרגמים אותה לפי מועד העסקה: $110,000 = 100,000 * 1.1$ כיוון ששיעור הפחת הוא 10% הוצאות הפחת הן 11,000 ₪.

אפשרות 2

נתרגם את הוצאות הפחת לפי אותו שע"ח בו תירגמנו את המכונה $11,000 = 10k * 1.1$

דוגמא 2:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ . ואע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית .
 ב-01/14 היא רכשה נדל"ש תמורת \$100,000 והיא מיישמת את מודל השוו"ה .
 לפי מטבע הפעילות דולר היא הציגה רווח הון של – \$20,000.
 שע"ח :

1.1	01/14
1.2	ממוצע 2014
1.5	12/14

נדרש: מהו הרוו"ה לפי מטבע פעילות של ₪.

פיתרון

עלות הנדל"ן בש"ח- $110,000 = 100,000 * 1.1$
 בסוף השנה הוא שווה $180,000 = 120,000 * 1.5$
 לכן הרווח הוא ההפרש $70,000 = 180,000 - 110,000$

2. שאר ההכנסות וההוצאות למעט מיסים והפרשי שער -**למשל:**

- א. קניות
- ב. מכירות
- ג. שכ"ע
- ד. פרסום
- ה. החזקת רכב וכדו'

כעיקרון עלינו לתרגם לפי מועדי העסקה – זו בעיה – ישנם סעיפים כמו מכירות עם מאות אלפי עסקאות לתרגם כל עסקה בנפרד זה לא ישים .

לכן**עסקאות מהותיות – נתרגם לפי מועד העסקה****כל השאר – לפי ממוצע .**

כיוון שאנו עוסקים בח"צ הן בד"כ משתמשות בממוצע רבעוני , אבל אם יש שינויים משמעותיים בשע"ח , מצמצמים את תקופת הממוצע , **למשל:** ממוצע חודשי .

בכל מקרה בתרגילים לרב נשתמש בממוצע שנתי .

דוגמא :

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ . אע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית .

בהתאם למדידה הדולרית היא הציגה מכירות של \$200,000 מתוכן סכום מהותי של \$80,000 בוצע באפריל וכל השאר מתפלג שווה .

שע"ח :

1.2	04/14
1.5	ממוצע 2014

נדרש: מהו סכום המכירות לפי מטבע פעילות ₪.

פיתרון

$$80,000 * 1.2 + 120,000 * 1.5 = 276,000$$

3. הוצאות מיסים

נבחין בין מיסים שוטפים למיסים נדחים :

מיסים שוטפים – כמו הקבוצה הקודמת – עסקאות מהותיות לפי מועד העסקה כל השאר לפי ממוצע .

אם כי לעיתים משולמות מקדמות מס שלעיתים מהוות מעין הוצאות מראש ואז צריך לתרגם לפי אותו יום .

לדוגמא:

הוצאות מס שוטפות לפי מטבע פעילות דולר \$120,000 מתוכן שולמו בתחילת השנה מראש \$40,000
שע"ח :

1.2	01/14
1.5	ממוצע 2014

פיתרון

שימו לב שהוצאות המס לפי מטבע פעילות הן .

$$40,000 * 1.2 + 80,000 * 1.5 = 168,000 \text{ יהיו}$$

הוצאות מ"נ – נעסוק בשני סוגים של מ"נ :

1. **מ"נ הנוצרים מהליך התיקון** – השאלה העולה היא – **האם כתוצאה מהליך התיקון של מטבע הפעילות נוצרים מ"נ ?** לצורך ההסבר נניח שהדו"ח על המצב הכספי של הישות לפי מטבע פעילות דולר הוא כדלקמן :

12/14 דולר

100,000	לקוחות
100,000 (נרכש ב-01/14)	ר"ק
(200,000)	הון עצמי

מ"ה מודד לפי מדידה דולרית ומטבע הפעילות של הישות הוא הן .

שע"ח :

1.2	01/14
1.5	12/14

פיתרון

נחשוב ראשית על הלקוחות :

$$100,000 * 1.5 = 150,000 \text{ פריט כספי}$$

בסיס המס \$100,000

$$100,000 * 1.5 = 150,000 \text{ לא ניתן להשוות לכן נתרגם לסוף שנה}$$

המשמעות היא שלא נוצר הפרש זמני ולא עולה השאלה של מ"נ .

מסקנה : הליך התיקון של פריטים כספיים אינו יוצר הפרשים זמניים וע"כ כמובן לא עולה שאלה של מ"נ.

נחשוב כעת על הרכוש הקבוע :

$$100,000 * 1.2 = 120,000 \text{ פריט כספי}$$

$$100,000 * 1.5 = 150,000 \text{ בסיס המס}$$

הפעם נוצר הפרש זמני של 30,000 ויש ליצור מ"נ

מסקנה : הליך התיקון של הפריטים הלא כספיים יוצר הפרשים זמניים בגינם יש ליצור מ"נ.

2. **מ"נ שנוצרו במטבע הפעילות השגוי של הישות** – יתכן שלאור המדידה השגויה הישות יצרה מ"נ בגין סעיף מסויים. אנחנו לא מתייחסים למ"נ הללו ואנחנו צריכים לחשב אותם מחדש לפי מטבע הפעילות הנכון .

דוגמא:

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ . אע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית .

ב-01/14 היא רכשה קרקע המהווה ר"ק והנמדדת לפי מודל הערכה מחדש תמורת \$100,000 .

ב-12/14 היא שיערכה את הקרקע ל-\$120,000

ב-12/15 לאור העובדה שלא היה שינוי משמעותי בשווי"ה היא לא ביצעה שינוי נוסף.

מ"ה מכיר בקרקע לפי העלות הדולרית , שיעור המס 25%

שע"ח :

1.1	01/14
1.3	12/14
1.5	12/15

נדרש:

א. מה סכום המ"נ ל-12/15 לפי מטבע פעילות דולר

פיתרון

12/15 דולר

120,000	ספרים
(100,000)	בסיס המס
20,000	
0.25	
(5,000)	

ב. מה סכום המ"נ לפי מטבע פעילות ₪

פיתרון**12/15 ש"ח**

156,000	ספרים
(150,000)	בסיס המס
<u>6,000</u>	
0.25	
(1,500)	

4. הפרשי שער

בשלב בשני מצאנו את התוצאה הסופית בדו"ח רוה"ס בשלב הזה מצאנו את התיקון של כל סעיפי ההכנסות וההוצאות. לכן הפרשי השער מתקבלים כ-P.N.

רווח כולל אחר

קרן שערוד – מקבלים לפי התנועה השקלית בר"ק

קרן הון ז"ל – לפי תנועה שקלית בהשקעה במניות ובהשקעה באג"ח

דוגמא כוללת עד כה :

מטבע הפעילות של הישות הוא ₪. אע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית.

להלן הדוכ"ס שלה לפי מטבע פעילות דולר :

דו"חות על המצב הכספי		
12/15	12/14	
220,000	80,000	לקוחות
150,000	140,000	מלאי
130,000	90,000	ציוד
120,000	117,000	מכונה
(10,000)	(6,750)	מ"נ
(16,000)	(10,000)	הון מניות
(150,000)	(70,000)	פרמיה
(30,000)	(20,250)	קרן שערוד
(414,000)	(320,000)	עודפים
דו"ח על הרווח הכולל \$		
600,000		מכירות
(280,000)		עלה"מ
(180,000)		הנהלה
(60,000)		מס
180,000		
		רווח כולל אחר
12,000		ק.שיערוד
192,000		סה"כ

נתונים נוספים :

1. המלאי מקורו ברכישות אשר בוצעו ב-01/10 בכל שנה .
2. ב-01/14 הציוד נרכש ואורך חייו 10 שנים . ב-04/15 נרכש ציוד נוסף תמורת \$70,000
3. ב-01/14 רכשה הישות את המכונה והיא פועלת לפי מודל הערכה מחדש מ"ה מודד לפי מודל העלות , ומכאן נובע המ"י המוצג .
ק. שיערוך מופחתת בקצב הפחת .
4. ב-01/14 הונפקו מניות .
ב-04/15 הונפקו מניות נוספות.
5. מכירות , קניות , הוצאות הנהלה למעט פחת , הוצאות מס שוטפות – כל אילו מתפלגים באופן שווה ע"פ השנה.
6. דיבידנד הוכרז ב-10/15
7. שיעור המס 25%
8. שע"ח :

1.2	01/14
1.3	10/14
1.5	12/14
1.6	04/15
1.7	ממוצע 2015
1.8	10/15
2	12/15

נדרש: ערוך דו"חות מתוקנים ע"פ מטבע פעילות ₪

פיתרון

שלב 1 - תיקון דו"חות על המצב הכספי:

12/15	12/14	
440,000	120,000	לקוחות (1)
270,000	182,000	מלאי (2)
176,000	108,000	ציוד (3)
240,000	175,500	מכונה (4)
8,500	3,625	מ"נ (5)
(21,600)	(12,000)	הון מניות (6)
(212,000)	(84,000)	פרמיה
(108,000)	(50,625)	קרן שערוד (7)
(792,900)	(442,500)	עודפים P.N

שלב 2 מציאת הרווח השנתי

תנועה בעודפים בש"ח:

(442,500)	12/14 יתרה
503,625	רווח
$88,250 * 1.8 = 158,850$	דיבידנד (8)
$\frac{50,625}{9} = (5,625)$	הפחתת שיערוך
(792,900)	12/15 יתרה

שלב 3 תיקון דו"ח על הרווח הכולל

<u>דו"ח על הרווח הכולל מתוקן</u>	
1,190,000	מכירות (9)
(405,000)	עלה"מ (10)
785,000	רווח גולמי
296,400	הנהלה (11)
488,600	רווח תפעולי
92,425	הפרשי שער
581,025	רווח לפני מס
(77,400)	הוצאות מס (12)
503,625	רווח נקי
	<u>רווח כולל אחר</u>
63,000	ק.שיערוך (13)
566,625	סה"כ

הסברים :**(1) לקוחות – פריט כספי לכן לפי מועד הדיווח :**

$$80,000 * 1.5 = 120,000 \text{ 12/14}$$

$$220,000 * 2 = 440,000 \text{ 12/15}$$

(2) מלאי – פריט לא כספי לכן לפי מועד העסקה : בכל אחת מהשנים 01/10 לכן

$$140,000 * 1.3 = 182,000 \text{ 12/14}$$

$$150,000 * 1.8 = 270,000 \text{ 12/15}$$

(3) ציוד – פריט לא כספי – לפי מועד העסקה :

$$90,000 * 1.2 = 108,000 \text{ 01/14- בוצעה כי הרכישה בוצעה ב-}$$

12/15 – נבצע שחזור :

ש"ח	שע"ח	\$	
$80,000 * 1.2 = 96,000$	1.2	$90,000 * \frac{8}{9} = 80,000$	ציוד 01/14
$50,000 * 1.6 = 80,000$	1.6	50,000	ציוד 04/15
176,000		130,000	סה"כ

(4) מכונה – נתון שהמכונה לפי מודל הערכה מחדש – פריט לא כספי הנמדד בשווי"ה לכן

התרגום הוא לפי מועד קביעת השווי"ה

$$117,000 * 1.5 = 175,500 \text{ 12/14}$$

$$120,000 * 2 = 240,000 \text{ 12/15}$$

(5) מ"נ – עלינו לחשב מ"נ גם בגין הליך התיקון וגם בגין המכונה הנמדדת לפי מודל הערכה

מחדש בעוד שמ"ה מודד לפי עלות . בקיצור עלינו לחשב מ"נ למלאי ציוד ומכונה . נחשב

לכולם כמקשה אחת :

12/14 ₪

$$182,000 + 108,000 + 175,500 = 465,500 \text{ ספרים מלאי, ציוד, מכונה}$$

$$(140,000 + 90,000 + * 90,000) * 1.5 = 480,000 \text{ בסיס המס*}$$

14,500 הפרש זמני

$$14,500 * 0.25 = 3,625 \text{ מ"נ}$$

* מהו בסיס המס של המכונה ? עלות מופחתת לפי מודל העלות העלות המופחתת תשוחזר בצורה הבאה :

$$\begin{array}{r} 117,000 \text{ שו"ה} \\ \frac{20,250}{0.75} = (27,000) \text{ ק.שערוד ברוטו} \\ \hline 90,000 \text{ סה"כ} \end{array}$$

12/15

$$\begin{array}{l} \text{ספרים מלאי, ציוד, מכונה} \quad 270,000 + 176,000 + 240,000 = 686,000 \\ \text{בסיס המס*} \quad (150,000 + 130,000 + * 80,000) * 2 = 720,000 \\ \text{הפרש זמני} \quad 34,000 \\ \text{מ"נ} \quad 34,000 * 0.25 = 8,500 \end{array}$$

* מהו בסיס המס של המכונה ? עלות מופחתת לפי מודל העלות העלות המופחתת תשוחזר בצורה הבאה :

$$\begin{array}{r} 120,000 \text{ שו"ה} \\ \frac{30,000}{0.75} = (40,000) \text{ ק.שערוד ברוטו} \\ \hline 80,000 \text{ סה"כ} \end{array}$$

(6) הון מניות –

$$\begin{array}{l} \text{נכון ל-12/14} - \text{אין בעיה נתון שהונפק ב-01/14 לכך } 10,000 * 1.2 = 12,000 \\ \text{והפרמיה } 70,000 * 1.2 = 84,000 \\ \text{12/15} - \text{חלק הונפק ב-01/14 וחלק ב-04/15} \\ \text{לכן: } 10,000 * 1.2 + 6,000 * 1.6 = 21,600 \\ \text{לגבי הפרמיה } 70,000 * 1.2 + 80,000 * 1.6 = 212,000 \end{array}$$

(7) קרן שערוד – עלינו לחשב את קרן השערוד בש"ח :

– 12/14

175,500	שו"ה
$90,000 * 1.2 = (108,000)$	מודל העלות
67,500	הפרש
$67,500 * 0.75 = 50,625$	בניכוי מס

– 12/15

240,000	שו"ה
$80,000 * 1.2 = (96,000)$	מודל העלות
144,000	הפרש
$144,000 * 0.75 = 108,000$	בניכוי מס

(8) נבצע תנועה בעודפים בדולרים :

(320,000)	י"פ
(180,000)	רווח
88,250	דיבידנד
$\frac{20,250}{9} = (2,250)$	הפחתת קרן שיערוך
(414,000)	י"ס

(9) מכירות – נתון שהמכירות מתפלגות באופן שווה ע"פ השנה.

$$700,000 * 1.7 = 1,190,000 \text{ ולכן}$$

(10) עלה"מ -

ש"ח	שע"ח	\$	
182,000	←	140,000	מ"פ
493,000	1.7	290,000	קניות
(270,000)	←	(150,000)	מס
405,000		280,000	

(11) הוצאות הנהלה -

ש"ח	שע"ח	\$	
12,000	1.2	$\frac{90,000}{9} = 10,000$	פחת ציוד 01/14
32,000	1.6	20,000	פחת ציוד *04/15
19,500	1.5	$\frac{117,000}{9} = 13,000$	פחת מכונה
232,900	1.7	137,000	אחרות
296,400		180,000	סה"כ

- הציוד ב-04/15 נרכש ב-70,000 וכבר מצאנו שעלותו המופחתת היא 50,000. לכן הפחת בגינו 20,000

(12) נתון שהוצאות המס הדולריות הן 60,000 צריך קודם כל לפצל את זה להוצאות מס שוטפות ולהוצאות מ"נ.

כדי לדעת מהן הוצאות המ"נ עלינו לבצע תנועה במ"נ :

(6,750)	י"פ
4,000	קרן שיערוך
750	הכנסות מ"נ
(10,000)	י"ס

ולכן הוצאות המ"נ 60,750

עכשיו נחשוב בש"ח :

$$60,750 * 1.7 = 103,275 \text{ : לגבי הוצאות מס שוטפות}$$

לגבי הוצאות מ"נ נבצע תנועה שקלית :

3,625	י"פ
$(240,000 - 175,500 * \frac{8}{9}) * 0.25 = (21,000)$	ק.שערוך
25,875	הכנסות מ"נ
8,500	י"ס

$$103,275 - 25,875 = 77,400 \text{ סך הוצאות המס}$$

$$84,000 * 0.75 = 63,000 \text{ קרן שיערוך (13)}$$

פיננסית מתקדמת א- שיעור 22**שינויים במטבע הפעילות**

כאמור, מטבע פעילות חייב לייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית של הישות, לכן, שינוי במטבע הפעילות יכול להיווצר אך ורק אם הסביבה הכלכלית של הישות משתנה. אם זה קורה, נטפל בשינוי שכזה כשינוי אומדן. זה אומר שאת הדו"ח על המצב הכספי דקה לפני השינוי נתרגם לפי שעי"ח לאותו היום הכל: פריטים כספיים, פריטים לא כספיים, סעיפי הון עצמי, ומכאן ואילך נמדוד כבר לפי המטבע החדש.

דוגמא לנושא

עד 12/14 מטבע הפעילות של הישות היה דולר והחל מ-01/15 הוא הפך להיות ₪.

להלן הדו"ח על המצב הכספי ל-12/14:

דו"חות על המצב הכספי \$		
	100,000	פריטים כספיים
נרכש 01/14	100,000	ר"ק
הונפקו ב-01/14	(10,000)	הון מניות
	(190,000)	עודפים

שעי"ח :

01/14 – 1.2

12/14 - 1.5

נדרש: הצג את הטיפול החשבונאי

פיתרון

שימו לב שעד 12/14 מטבע הפעילות של הישות היה דולר \$ לכן הדו"ח על המצב הכספי המוצג הוא נכון. כיוון שהחל מ-01/15 מטבע הפעילות הפך לש"ח, כשינוי אומדן נתרגם את הדו"ח ל-12/14 לש"ח לפי שעי"ח לאותו היום.

דו"חות על המצב הכספי ₪		
	150,000	פריטים כספיים
נרכש 01/14	150,000	ר"ק
הונפקו ב-01/14	(15,000)	הון מניות
	(285,000)	עודפים

קיבלנו את הדו"ח בש"ח מכאן ואילך המדידה תהיה שקלית.

כדאי לשים לב שזה שונה מתיקון רטרואקטיבי, אם היינו רוצים לטפל בשינוי כאילו מאז ומעולם מטבע הפעילות היה ₪ אז הר"ק לא היה 150,000 אלא $120,000 = 100,000 * 1.2$.

הון המניות לא היה 15,000 אלא 12,000. העודפים היו מתקבלים כ-P.N.

שינוי במטבע הפעילות וטעויות

נבחין בין שני מצבים :

מצב ראשון – הטעות נוצרה החל ממועד השינוי במטבע –

לצורך ההסבר, נניח שהישות הוקמה ב-01/14. עד 12/14 מטבע הפעילות שלה היה דולר \$ החל מ-01/15 – ₪ ואע"פ כן היא מדדה לכל אורך הדרך בדולר.

מה צ"ל ?

שנת 2014 – דולר

אחרי 2014 – ₪

בפועל :

שנת 2014 – דולר

אחרי 2014 – דולר

ברור שבשנת 2014 אין טעות, שכן מטבע הפעילות הוא דולר וכך בוצעה המדידה.

בשנת 2015 יש טעות כי מטבע הפעילות הוא ₪ והישות מדדה בדולרים.

כיצד נבצע את התיקון ?

פריטים כספיים – כרגיל לפי מועד הדיווח

פריטים לא כספיים – אם הם נרכשו במהלך שנת 2015 נתרגם לפי מועד העסקה. ואם הם נרכשו לפני 12/14 נתרגם לפי מועד המעבר 12/14.

אותו רעיון בדיוק לגבי

פריטים לא כספיים הנמדדים לפי שו"ה – אם מדידת השו"ה בוצעה במהלך 2015 אז לפי מועד קביעת השו"ה, ואם המדידה בוצעה לפני 12/14 – לפי מועד המעבר שהוא 12/14.

דוגמא לנושא

מטבע הפעילות של הישות עד 12/14 – היה דולר החל מ-01/15 מטבע הפעילות הוא ₪ הישות מדדה לכל אורך התקופה בדולרים .
להלן הדוכ"ס לפי מטבע פעילות דולר :

<u>דו"חות על המצב הכספי \$</u>		
<u>12/14</u>	<u>12/14</u>	
150,000	90,000	לקוחות
130,000	90,000	מכונות
100,000	60,000	מלאי
(18,000)	(10,000)	הון מניות
(362,000)	(230,000)	עודפים

<u>דו"ח רווח והפסד \$</u>	
500,000	מכירות
(280,000)	עלה"מ
(88,000)	הנהלה
132,000	רווח

נתונים נוספים :

1. המכונות נרכשו ב-01/14, אורך חייהן 10 שנים, ב-04/15 נרכשו מכונות נוספות בסכום של \$60,000.
2. המלאי מקורו ברכישות אשר בוצעו ב-01/10 בכל שנה.
3. המניות הונפקו ב-01/14 וב-04/15 בהתאמה.
4. מכירות, קניות, והוצאות הנהלה למעט פחת מתפלגות באופן שווה על פני השנה.
5. שע"ח:
 - 1.2 – 01/14
 - 1.3 – 10/14
 - 1.5 – 12/14
 - 1.6 – 04/15
 - 1.7 – ממוצע
 - 1.8 – 10/15
 - 2 – 12/15

נדרש: ערוך דו"חות מתוקנים:

פיתרון**שלב 1- תיקון דו"חות על המצב הכספי**

הדו"ח על המצב הכספי ל-12/14, הוא נכון כי הישות מדדה בדולרים וכך היא היתה צריכה למדוד. לכן כמובן שאין מה לתקן.

הדו"ח לשנת 2015 הוא לא נכון, כי הישות מדדה בדולרים והיא היתה צריכה למדוד בש"ח. נבצע תיקון.

דו"חות על המצב הכספי 12/15	
300,000	לקוחות (1)
200,000	מכונות (2)
180,000	מלאי (3)
(27,800)	הון מניות (4)
652,200	עודפים P.N

שלב 2 מציאת הרווח השנתי :

לשם כך נבצע תנועה בעודפים בש"ח :

(345,000)	12/14 יתרה (5)
(307,200)	רווח
(652,200)	12/15 עתרה

שלב 3 – תיקון דו"ח רוה"ס

850,000	מכירות (6)
(454,000)	עלה"מ (7)
396,000	רווח גולמי
(156,600)	הנהלה (8)
249,400	רווח תפעולי
57,800	הפרשי שער
307,200	סך הרווח

הסברים:(1) **לקוחות** – פריט כספי לכן התרגום הוא למועד הדיווח

$$150,000 * 2 = 300,000$$

(2) **מכונות** – נבצע שחזור

₪	שע"ח	₪	
120,000	לפי מועד המעבר 1.5	80,000	נרכשו 01/14
80,000	לפי מועד העסקה 1.6	50,000	נרכשו 04/15
200,000		130,000	סה"כ

(3) **מלאי** – פריט לא כספי כולו נרכש ב-10/14 לכן לפי מועד העסקה

$$100,000 * 1.8 = 180,000 \text{ לכן}$$

(4) **הון מניות**

₪	שע"ח	₪	
15,000	מועד המעבר 1.5	10,000	הנפקה 01/14
12,800	מועד העסקה	8,000	הנפקה 04/15
27,800		18,000	סה"כ

(5) כבר אמרנו שהדו"ח על המצב הכספי ל-12/14 הוא נכון לכן העודפים שלה הם \$230,000

כיוון שיש מעבר למטבע פעילות נה נתרגם לש"ח לפי מועד המעבר 1.5

$$230,000 * 1.5 = 345,000$$

(6) **מכירות** – נתון שמתפלגות באופן שווה ע"פ השנה לכן $500,000 * 1.7 = 850,000$ (7) **עלה"מ** – מורכב ממלאי פתיחה, מכירות ומלאי סגירה

₪	שע"ח	₪	
90,000	מועד המעבר 1.5	60,000	מ"פ
544,000	ממוצע 1.7	320,000	קניות
(180,000)	1.8	(100,000)	מ"ס
454,000		280,000	סה"כ

(8) **הנהלה**

₪	שע"ח	₪	
15,000	מועד המעבר 1.5	10,000	פחת 01/14
16,000	לפי 04/15 1.6	10,000	פחת 04/15
115,600	1.7	68,000	אחרות
146,600		88,000	סה"כ

מצב שני- הטעות היא לכל אורך התקופה-

לצורך ההסבר, הישות הוקמה ב-01/14 עד 12/14 מטבע הפעילות שלה היה שקל והחל מ-01/15 הוא הפך ל-דולר. הישות לכל אורך הדרך מדדה בדולר.

מה צ"ל ?

שנת 2014 – ש"ח

אחרי 2014 – דולר

בפועל :

שנת 2014 – דולר

אחרי 2014 – דולר

ברור שבשנת 2014 יש טעות כיוון כי המדידה היתה דולרית והיא היתה צריכה להיות שקלית. אבל גם ב-2015 יש טעות בגין הפריטים הלא כספיים שנרכשו לפני 12/14 כי הם נמדדו לכל אורך הדרך בדולרים והם היו צריכים להימדד עד 12/14 בש"ח ורק אח"כ בדולרים. למען הסר ספק אין בעיה בפריטים לא כספיים אשר נרכשו במהלך 2015 כי הם נמדדו בדולרים וכך הם היו צריכים להימדד. בוודאי שאין בעיה בפריטים כספיים.

דוגמא :

בנתוני הדוגמא הקודמת הנח כי עד 12/14 מטבע הפעילות היה שקל והחל מ-01/15 דולר. ואילו הישות מדדה לכל אורך הדרך בדולרים.

נדרש: ערוך דו"חות מתוקנים:

פיתרון**שלב 1 - תיקון דו"חות על המצב הכספי**

דו"חות על המצב הכספי		
\$ 12/15	₪ 12/14	
150,000	135,000	לקוחות (1)
114,000	108,000	מכונות (2)
100,000	78,000	מלאי (3)
(16,000)	(12,000)	הון מניות (4)
(348,000)	(309,000)	עודפים P.N

שלב 2 מציאת הרווח השנתי :

לשם כך נבצע תנועה בעודפים בש"ח:

(206,000)	12/14 יתרה (5)
(142,000)	רווח
(348,000)	12/15 יתרה

שלב 3 - תיקון דו"ח רוה"ס בדולרים

500,000	מכירות (6)
(272,000)	עלה"מ (7)
228,000	רווח גולמי
(86,000)	הנהלה (8)
142,000	רווח תפעולי

למען הסר ספק – אין במקרה זה הפרשי שער כי מטבע הפעילות של הישות הוא דולר ואת כל הפעולות שלה היא ביצעה בדולרים הפרשי שער יכולים להיות רק במקרה שבו מטבע הפעילות של הישות הוא X וחלק מהפעולות שלה היא מבצעת במטבע Y.

הסברים:

(1) **לקוחות** – נכון ל-12/14 כיוון שמדובר על פריט כספי נתרגם לפי מועד הדיווח .

$$90,000 * 1.5 = 135,000$$

12/15 אין טעות נשאר 150,000

(2) **מכונות** – פריט לא כספי . 12/14 נתרגם לפי מועד העסקה $90,000 * 1.2 = 108,000$

ל-12/15 נשחזר :

<u>מתוקן</u> \$	<u>שע"ח</u>	<u>\$</u>	
$80,000 * \frac{1.2}{1.5} = 64,000$	קודם נתרגם לש"ח לפי 1.2 ואז נעביר לדולר לפי 1.5	80,000	נרכשו 01/14
50,000	אין בעיה נמדדה בדולר וכך היתה צריכה להימדד לכן נשאר	50,000	נרכשו 04/15
114,000		130,000	סה"כ

(3) **מלאי** – פריט לא כספי כולו נרכש ב-10/14 לכן לפי מועד העסקה

$$600,000 * 1.3 = 78,000$$

לגבי המלאי ל-12/15 אין בעיה כי כולו נרכש ב-10/15 ונמדד בדולרים וכך היה צריך להימדד

(4) **הון מניות** – לגבי 2014 לפי מועד ההנפקה $10,000 * 1.2 = 12,000$ לגבי 2015 צריך

לשחזר :

<u>מתוקן</u> \$	<u>שע"ח</u>	<u>\$</u>	
8,000	נעביר לש"ח לפי מועד ההנפקה ואז נחזור לדולרים לפי מועד המעבר 1.5	10,000	הנפקה 01/14
8,000	אין בעיה כי נמדדו ב-\$ וכך היו צ"ל	8,000	הנפקה 04/15
16,000		18,000	סה"כ

(5) י"פ 12/14 נשים לב שהעודפים המתוקנים ל-12/14 הם 309,000 שם ב-01/15

$$\frac{309,000}{1.5} = 206,000$$

(6) **מכירות** – כל המכירות התבצעו ב-2015 ונמדדו בדולרים שכך היו צריכות להימדד לכן אין תיקון .

(7) **עלה"מ** – מורכב ממלאי פתיחה , מכירות ומלאי סגירה

₪	שע"ח	\$	
52,000	קודם יש לתרגם לש"ח לפי מועד העסקה 1.3 ואז להחזיר לדולרים לפי מועד המעבר 1.5	60,000	מ"פ
320,000	אין בעיה כי נמדדו בדולרים וכך היו צ"ל	320,000	קניות
(100,000)	אין בעיה	(100,000)	מ"ס
272,000		280,000	סה"כ

(8) **הנהלה-**

₪	שע"ח	\$	
8,000	יש להחזיר לש"ח לפי מועד יצירת הפחת 1.2 ולהחזיר לדולר לפי מועד המעבר 1.5	10,000	פחת 01/14
10,000	אין בעיה נמדד בדולר וכך היה צ"ל	10,000	פחת 04/15
68,000	אין בעיה נמדד בדולר וכך היה צ"ל	68,000	אחרות
86,000		88,000	סה"כ

4.3 מטבע הצגה

מטבע הצגה הינו המטבע אשר בו מוצגים הדוכ"ס .

כאמור, התקן מאפשר לישות לבחור את מטבע ההצגה ובהחלט ייתכן שלצרכים שונים אותו דו"ח מוצג במספר מטבעות שונים .

עיקרון מנחה:

לרב ישויות מציגות את הדוכ"ס במטבע הפעילות שלהן ואז לא נוצרים הפרשי שער.

אבל אם הן מציגות את הדוכ"ס במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהן ייווצרו הפרשי שער. **אסור שהפרשי השער האלו ייכללו ברוה"ס כי אז המדידה משתנה**

היכן אם כך נכלול אותם ?

בסעיף נפרד המכונה קרן מהפרשי תרגום- סעיף זה מופיע גם ברווח הכולל האחר שם הסעיף מייצג את הפרשי השער שנוצרו בתקופה מסויימת וגם בדו"ח על המצב הכספי שם הסעיף מייצג את הפרשי השער המצטברים.

למען הסר ספק: הקרן מהפרשי תרגום לעולם לא תסווג לרווח והפסד שכן היא לא נובעת ממדידה אלא, מהצגה בלבד !

כללי התרגום

דו"ח על המצב הכספי- הדו"ח מייצג את מצבת הנכסים וההתחייבויות ליום מסויים שהוא תאריך הדו"ח. ע"כ את כל הנכסים וההתחייבויות, פריטים כספיים ולא כספיים נתרגם לפי שע"ח למועד הדיווח.

לגבי סעיפי ההון העצמי נדבר בשלב מאוחד יותר.

דו"ח רוה"ס – נזכיר כי המטרה היא לא לכלול את הפרשי השער בדו"ח רוה"ס כי הם נובעים מהצגה ולא ממדידה. אם כך, כיצד נתרגם את סעיפי ההכנסות וההוצאות

1. **הצעה 1- מועד הדיווח** – נוכיח כי הצעה זו שגויה – נניח שמטבע הפעילות של הישות הוא \$ (דולר) וב-31/03 היא נתנה שירות והכירה בהכנסה של \$10,000 שע"ח ל-31/03 – 1.2 ול-31/12 בהתאם להצעה ברבעון הראשון נציג בש"ח סכום של $10,000 * 1.2 = 12,000$ ואילו את אותן הכנסות בדו"ח השנתי נציג לפי $10,000 * 1.5 = 15,000$ כל העליה של 3,000 היא בגין הפרשי שער – **חטאנו למטרה כי הכנסנו את הפרשי השער בדו"ח רוה"ס**

2. **הצעה 2- מועד העסקה** - נוכיח כי גם הצעה זו שגויה .

מטבע הפעילות של הישות הוא דולר . ב-01/04 היא רכשה מלאי תמורת \$10,000 כששע"ח הוא 1.2 . ב-01/10 היא מכרה אותו תמורת \$10,000 . ברור שלפי מטבע פעילות שם המכירות הן \$10,000 ועלה"מ היא \$10,000 הרווח הוא 0 . לפי ההצעה של מועדי העסקה בהצגה בש"ח המצב יהיה כך :

$$10,000 * 1.5 = 15,000 \text{ מכירות}$$

$$10,000 * 1.2 = 12,000 \text{ עלה"מ}$$

רווח - 3,000 ← כל הרווח נבע מהפרשי שער ובפעם השניה – חטאנו למטרה.

הפיתרון

התרגום יהיה לפי מועדי ההכרה בהכנסה ובהוצאה .

בדוגמא הראשונה ההכנסות משירות יהיו $10,000 * 1.2 = 12,000$.

בדוגמא השניה תהיה :

$$10,000 * 1.5 = 15,000 \text{ מכירות}$$

עלה"מ $10,000 * 1.5 = 15,000$ ← מועד ההכרה בעלה"מ הוא מועד ההכרה במכירה.

אז מהם מועדי ההכרה בהכנסה ובהוצאה ?

מכירות – מועד ביצוע המכירה

עלה"מ – מועד ביצוע המכירה

שירותים שניתנו או התקבלו – מועד אספקת השירות

פחת – נרשם כל יום ויום – ממוצע

בפרקטיקה עסקאות מהותיות באישור התקן מתורגמות לפי מועד ההכרה בהכנסה ובהוצאה וכל השאר לפי ממוצע . כיוון שעוסקים בחברות נסחרות הממוצע הוא בד"כ ממוצע רבעוני **אבל** , אם יש שינוי מהותי בשע"ח מצמצמים את תק' הממוצע . בכל מקרה לרב בתרגילים הממוצע הוא ממוצע שנתי.

סעיפי ההון העצמי ודיבידנד - דומה לסעיפי הרוה"ס :

הון מניות ופרמיה – מועד ההנפקה

קרן שיערוך וקרן הון ז"ל – מועד עליית הערך שזה ממוצע בד"כ

דיבידנד – מועד ההכרזה

כיצד מבצעים את הליך ההצגה ?

שלב ראשון – תרגום הדו"ח על המצב הכספי – בשלב זה נתרגם רק את הנכסים וההתחייבויות, את סעיפי ההון העצמי נשלים מאוחר יותר.

שלב שני – תרגום דו"ח על הרווח הכולל

שלב שלישי – תרגום דו"ח על השינויים בהון העצמי ומציאת הקרן מהפרשי תרגום כ-P.N.

דוגמא:

מטבע הפעילות של הישות הוא דולר \$ להלן הדוכ"ס שלה לפי מטבע הפעילות דולר :

<u>דו"חות על המצב הכספי \$</u>		
<u>12/15</u>	<u>12/14</u>	
250,000	120,000	נכסים כספיים
350,000	280,000	נכסים לא כספיים
(28,000)	(10,000)	הון מניות
(190,000)	(90,000)	פרמיה
(60,000)	(40,000)	ק.שערוד
(322,000)	(260,000)	עודפים
<u>דו"ח על הרווח הכולל \$</u>		
100,000		רווח
		<u>רווח כולל אחר:</u>
24,000		ק.שערוד
124,000		

נתונים נוספים:

1. הון המניות הונפק ב-01/14 וב-04/15 בהתאמה .
2. הקרן שערוד נובעת מנכס שיתרת חייו ל-12/14 היא 10 שנים והיא מופחתת בקצב הפחת .
3. סעיפי רוה"ס לרבות ק.שערוד מתפלגים באופן שווה ע"פ השנה.
4. שע"ח :
 - 1.2 – 01/14
 - 1.4 – ממוצע
 - 1.5 – 12/14
 - 1.6 – 04/15
 - 1.8 – ממוצע
 - 1.9 - 10/15
 - 2 - 12/15
5. הדיבידנד הוכרז ב-10/15

נדרש: הצג את הדוכ"ס בש"ח

פיתרוןשלב 1- תרגום דו"חות על המצב הכספי (1)

<u>דו"חות על המצב הכספי ₪</u>		
<u>12/15</u>	<u>12/14</u>	
500,000	180,000	נכסים כספיים
700,000	420,000	נכסים לא כספיים
1,200,000	600,000	סה"כ
(40,800)	(12,000)	הון מניות
(268,000)	(108,000)	פרמיה
(93,600)	(56,000)	ק.שערוד
(327,800)	(60,000)	קרן מהפרשי תרגום
(469,800)	(364,000)	עודפים

שלב 2- תרגום דו"ח על הרווח הכולל (2)

<u>דו"ח על הרווח הכולל ₪</u>	
100,000 * 1.8 = 180,000	רווח
	<u>רווח כולל אחר:</u>
24,000 * 1.8 = 43,200	ק.שערוד
267,800	קרן מהפרשי תרגום
491,000	

שלב 3- תרגום דו"ח על השינויים בהון העצמי:

<u>סה"כ</u>	<u>עודפים</u>	<u>קרן מהפרשי תרגום</u>	<u>ק.שערוד</u>	<u>פרמיה</u>	<u>הון מניות</u>	<u>סעיף</u>
120,000	---	---	----	108,000	12,000	01/14 הנפקה (3)
480,000	364,000	60,000	56,000	---	---	רווח כולל (4)
600,000	364,000	60,000	56,000	108,000	12,000	12/14 יתרה
188,800	---	----	---	160,000	28,800	הנפקה (5)
491,000	180,000	267,800	43,200	---	----	רווח כולל
---	5,600	---	(5,600)	---	----	הפחתת ק.שערוד (6)
(79,800)	(79,800)	---	---	---	---	דיבידנד (7)
1,200,000	469,800	327,800	93,600	268,000	40,800	12/15

הסברים:

(1) את כל הנכסים וההתחייבויות מתרגמים לפי שע"ח למועד הדיווח .

$$1.5 - 12/14$$

$$2 - 12/15$$

כרגע עדיין לא מתרגמים את סעיפי ההון העצמי

(2) גם הרווח וגם קרן השערך מתפלגים באופן שווה ע"פ השנה לכן התרגום הוא לפי שע"ח

$$1.8 -$$

(3) הון מניות מתורגם לפי מועד ההנפקה לכן הון המניות הוא $10,000 * 1.2 = 12,000$

$$\text{והפרמיה היא } 90,000 * 1.2 = 108,000$$

(4) החברה הוקמה ב-01/14 ב-2014 היא לא חילקה דיבידנדים ועל כן העודפים שלה ל-2014

הם גם הרווח שלה \$260,000 מתפלג שווה לכן בש"ח $260,000 * 1.4 = 364,000$.

אותו רעיון בדיוק לגבי הקרן שערך. קרן השערך נוצרה לראשונה בשנת 2014 בסכום

של 40,000 ההנחה היא שעליית הערך מתפלגת שווה ע"פ השנה

$$\text{לכן } 40,000 * 1.4 = 56,000$$

(5) ב-04/15 הישות הנפיקה מניות 18,000 והפרמיה היא 100,000 לפי הגידול בפרמיה . עלינו

לתרגם למועד ההנפקה .

$$\text{הון מניות } 18,000 * 1.6 = 28,800$$

$$\text{והפרמיה } 100,000 * 1.6 = 160,000$$

(6) קרן השערך לתחילת השנה היא 56,000 והיא מופחתת בקצב של 10 שנים לכן 5,600.

(7) נשחזר ראשית את הדיבידנד בדולרים לשם כך נבצע תנועה בעודפים בדולר :

260,000	י"פ
100,000	רווח
$\frac{40,000}{10} = 4,000$	ה.ק.שערך
42,000	דיבידנד
(322,000)	י"ס

מתרגמים לפי מועד ההכרזה 10/15 – 1.9

דגשים

1. שימו לב שבשנת 2014 הקרן מהפרשי תרגום בסך 60,000 תופיע גם ברווח הכולל האחר וגם בדו"ח על המצב הכספי כי זאת השנה הראשונה. לעומת זאת בשנת 2015 הרווח הכולל האחר מופיע קרן של 267,800 המייצגת את הפרשי השער רק לשנת 2015 ואילו בדו"ח על המצב הכספי מופיעה קרן של 327,800 שמייצגת את הפרשי השער לשנים 2014+2015.
2. נזכיר שהקרן מהפרשי התרגום הנ"ל נובעת מהליך של הצגה, לכן היא לעולם לא תסווג מחדש לרוה"ס.
3. הקרן מהפרשי התרגום הנ"ל מייצגת את הפרשי השער בין מטבע פעילות דולר לבין מצבע הצגה שקל. נשים לב שאם היינו מציגים את הדו"ח באירו למשל הקרן היתה שונה היא היתה מייצגת את הפער בין מטבע פעילות דולר למטבע הצגה אירו. לכן אם ישות מציגה את אותו דו"ח בכמה מטבעות אז בכל דו"ח תהיה קרן מהפרשי תרגום שונה.
4. ניתן לנתח ממה נובעת הקרן מהפרשי תרגום. מהו הליך החשיבה?
סך ההון העצמי כמקשה אחת (לא מפורט) נקבע לפי נכסים פחות התחייבויות שכולם מתורגמים לפי מועד הדיווח. לכן סך ההון העצמי תמיד לפי שע"ח למועד הדיווח כל תנועה בדו"ח על השינויים אשר אינה מתורגמת לפי מועד הדיווח משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום.

נראה זאת בדוגמא שלנו :

שנת 2014

הנפקת מניות \$100,000 בסך ההון העצמי זה מקבל ביטוי לפי 1.5 אבל בפועל תרגמנו לפי 1.2 לכן הנפקת המניות יוצרת קרן

$$\text{של: } 100,000 * (1.5 - 1.2) = (30,000)$$

$$\text{רווח כולל: } 260,000 * (1.5 - 1.4) = (26,000)$$

$$\text{קרן שערוד: } 40,000 * (1.5 - 1.4) = (4,000)$$

$$\text{סה"כ } (60,000)$$

שנת 2015

$$\text{הון עצמי י"פ } 400,000 * (2 - 1.5) = (200,000)$$

$$\text{הנפקה } 118,000 * (2 - 1.6) = (47,200)$$

$$\text{רווח } 100,000 * (2 - 1.8) = (20,000)$$

$$\text{קרן שיערוד } 24,000 * (2 - 1.8) = (4,800)$$

$$\text{דיבידנד * } 42,000 * (2 - 1.9) = 4,200$$

$$\text{סה"כ } (267,800)$$

- **בדיבידנד** צריך להיזהר כי בשונה משאר סעיפי ההון העצמי הדיבידנד מקטין את סעיפי ההון העצמי ולא מגדיל אותו.

5. **מ"נ הנובעים מהליך ההצגה** – כאשר למדנו הליך של תיקון הוכחנו שתיקון הפריטים הלא כספיים יוצר הפרשים זמניים בגינם יצרנו מ"נ. האם הליך ההצגה יוצר גם הוא הפרשים

זמניים ? התשובה היא לא כי כל הנכסים וההתחייבויות מתורגמים לפי מועד הדיווח, יתרה מכך לא ייתכן שכתוצאה מהליך של הצגה ישתנו הנכסים וההתחייבויות .

6. **מ"נ הקיימים בספרי הישות** – כאשר למדנו את הליך התיקון למדנו לא להתייחס למיסים הנדחים הרשומים בספרי הישות כי הם לפי מדידה שגויה ולמעשה חישבנו אותם מחדש. **מה קורה בהליך של הצגה ?**

מיסים נדחים הם חלק מהנכסים וההתחייבויות של הישות המדידה שלהם היא נכונה לכן אנו מתייחסים אליהם כשאר הנכסים וההתחייבויות ומתרגמים אותם למועד הדיווח.

7. **שינוי במטבע הפעילות ונושא ההצגה** – התקן מציג בפנינו שתי הוראות סותרות הקשורות לשינוי במטבע הפעילות ולהצגה .

נבין את הסתירה באמצעות **דוגמא:**

עד 12/14 מטבע הפעילות של הישות הוא דולר. החל מ-01/15 מטבע הפעילות הוא ₪. ההון העצמי של הישות לפי מטבע פעילות דולר ל-12/14 הינו :

הון מניות	10,000	(01/14)
פרמיה	90,000	
עודפים	100,000	
	200,000	

שע"ח :

1.2 -01/14

ממוצע – 1.5

2 -12/14

עוד נניח כי הישות מציגה את הדו"ח הכספי שלה לפי מטבע הפעילות .

נסביר את הסתירה :

בשנת 2014 מטבע הפעילות של הישות הוא דולר ולכן היא הציגה בדולרים .

בשנת 2015 מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ ולכן היא הציגה בשקלים.

אבל בשנת 2015 היא צריכה להציג מספרי השוואה, והיא לא יכולה להציג מספרי השוואה בדולרים, לכן היא חייבת להפעיל על מספרי השוואה את כללי ההצגה ולהציג גם במספרי ההשוואה בש"ח .

כיצד יראה ההון העצמי ל-12/14 במטבע הצגה ₪ ?

הון מניות	פרמיה	קרן מהפרשי תרגום	עודפים	סה"כ
12,000	108,000		150,000	400,000
לפי מועד ההנפקה 1.2	לפי מועד ההנפקה 1.2	130,000	לפי ממוצע 1.5	לפי 2-12/14

אם נכון ל-12/14 זה היה הרכב ההון העצמי הרי זוהי גם י"פ בשנת 2015. אבל יש בעיה כי לפי הכללים של שינוי במטבע הפעילות למדנו שכל הנכסים וההתחייבויות לרבות מרכיבי ההון העצמי צריכים להיות מתורגמים לפי מועד המעבר. כלומר צ"ל:

הון מניות	פרמיה	עודפים	סה"כ
20,000	180,000	200,000	400,000

אז שוב נמקד את הבעיה :

עובדתית במספרי השוואה לשנת 2014 הצגנו הרכב הון עצמי הכולל קרן מהפרשי תרגום, כשהון המניות והפרמיה מתורגמים לפי מועד ההנפקה והעודפים לפי ממוצע. עובדתית לפי כללי שינוי במטבע הפעילות כל ההון חייב להיות מתורגם לפי מועד המעבר-**נוצרת סתירה כיצד פותרים סתירה זו ?**

כך:

בדו"ח על השינויים אכן י"פ תהא לפי כללי הצגה אבל נוסף שורה המתקנת את י"פ ואשר מטרתה להעביר את סעיפי ההון העצמי מכללי הצגה לכללי שינוי במטבע פעילות.

סה"כ	עודפים	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה	הון מניות	
400,000	150,000	130,000	108,000	12,000	י"פ (מספרי השוואה)
---	50,000	(130,000)	72,000	8,000	תיקון P.N
400,000	200,000	---	180,000	20,000	לאחר שינוי במטבע פעילות

<u>15</u>	<u>15</u>	<u>14</u>
מטבע פעילות \$	מטבע פעילות ₪	מטבע פעילות \$
מטבע הצגה ₪	מטבע הצגה ₪	מטבע הצגה \$
יש קרן מהפרשי תרגום	אין קרן מהפרשי תרגום	אין קרן מהפרשי תרגום

8. בילבולים – עד כה למדנו בעצם שני סוגים של כללים :

א. כללי תיקון – סוג זה נועד למצב שבו ישות ביצעה מדידה לפי מטבע פעילות שגוי המדידה שלה היא לא נכונה ולכן אנחנו צריכים לבצע הליך של תיקון.

ב. כללי הצגה- למדנו היום – נועדו למצב שבו המדידה של הישות היא נכונה כלומר, היא בחרה את מטבע הפעילות הנכון. רק אנחנו מציגים במטבע שונה ממטבע הפעילות.

ישנם מקרים רבים בהם הסטודנטים מתבלבלים בין המטרות. מאד חשוב אם כך זה קודם כל לזהות מה צריך לעשות, האם לבצע תיקון או לבצע הצגה ורק אח"כ להפעיל את הכללים

שלוש דוגמאות לנושא :**דוגמא ראשונה**

מטבע הפעילות של הישות הינו שקל אע"פ כן היא ביצעה מדידה דולרית .

ב-01/14 רכשה הישות מכונה

בשנת 2016 היא רשמה בגין המכונה פחת של \$12,000 ועלות מופחתת של \$60,000

שע"ח:

1.2 -01/14

1.5 – 12/14

ממוצע 2016 -1.8

2 -12/16

נדרש: מהן הוצאות הפחת ומהי העלות המופחתת לשנת 2016 לפי מטבע הצגה \$.

פיתרון :

ראשית עלינו לזהות את הבעיות

1. בעיית מדידה כי נתתי כנתון שמטבע הפעילות הוא ש"ח ואע"פ כן היא מדדה בדולר . לכן הדו"חות שלה שגויים . לפני שנחשוב על הצגה חייבים לתקן את הדו"חות . נפעיל את כללי התיקון :

$$\text{פחת: } 12,000 * 1.2 = 14,400$$

$$\text{עלות מופחתת: } 60,000 * 1.2 = 72,000$$

כעת הגענו לדו"חות מתוקנים .

2. נחשוב כעת על הצגה .

הצגה בדולרים :

$$\text{פחת מתורגם לפי ממוצע לפי כללי הצגה: } \frac{14,400}{1.8} = 8,000$$

$$\text{עלות מופחתת } \frac{72,000}{2} = 36,000$$

דוגמא שניה

עד 12/14 מטבע הפעילות היה דולר, והחל מ01/15 מטבע הפעילות הוא ₪ .

הישות מדדה לכל אורך התקופה בדולרים .

01/14 – מכונה

בשנת 2016 היא הכירה בפחת של \$20,000

ובעלות מופחתת של \$80,000

שע"ח :

1.2 -01/14

1.5 -12/14

ממוצע 2016 -1.6

1.8 – 12/16

נדרש: מהן הוצאות הפחת ומהי העלות המופחתת לשנת 2016 לפי מטבע הצגה דולר .

פיתרון :

שוב חייבים לזהות את הבעיה :

1. בעיית מדידה – הישות היתה צ"ל בדולרים עד 12/14 ומאותו היום בש"ח . ולעומת

זאת היא מדדה לכל אורך הדרך בדולרים לכן נפעיל כללי של תיקון מדידה בש"ח :

$$\text{הוצאות פחת} = 20,000 * 1.5 = 30,000$$

$$\text{עלות מופחתת} = 80,000 * 1.5 = 120,000$$

2. נפעיל את כללי ההצגה

$$\text{פחת} = \frac{30,000}{1.6} = 18,750$$

$$\text{עלות מופחתת} = \frac{120,000}{1.8} = 66,667$$

דוגמא שלישית

עד 12/14 מטבע הפעילות של הישות הוא ₪ ואח"כ הוא הופך להיות דולר . אע"פ כן הישות מדדה לכל אורך התקופה בדולרים .

2015 פחת מכונה \$16,000

עלות מופחתת \$40,000

שע"ח

1.3 – 01/14

ממוצע 1.4-

1.5 – 12/14

ממוצע – 1.8

2 -12/15

נדרש : מה העלות המופחתת והוצאות הפחת במטבע פעילות ₪ :

פיתרון

1. שוב אנחנו מזהים קודם כל בעיה של מדידה כי הישות היתה צריכה למדוד עד 12/14 בש"ח ורק אח"כ למדוד בדולרים. והיא מדדה לכל אורך התקופה בדולר .

דולר מתוקן :

$$\text{הוצאות פחת : } 16,000 * \frac{1.3}{1.5} = 13,867$$

$$\text{עלות מופחתת : } 40,000 * \frac{1.3}{1.5} = 34,667$$

2. ואז בשלב השני אנחנו חושבים על כללי הצגה :

$$\text{הוצאות פחת } 13,867 * 1.8 = 24,960$$

$$\text{עלות מופחתת } 34,667 * 2 = 69,333$$

פיננסית מתקדמת א- שיעור 23**4.4 פעילות חוץ**

אנו עוסקים כעת במצב שבו חברה משקיעה/אם פועלת במדינה מסויימת, וחברה כלולה/ בת פועלת במדינה אחרת, ועלינו, לנהל בסיס שווי מאזני או לאחד דו"חות . אז, באופן עקרוני, תיתכנה שתי אפשרויות :

1. אפשרות ראשונה – מטבע הפעילות של הכלולה/בת זהה למשקיעה/אם.
2. אפשרות שניה – מטבע הפעילות של הכלולה/בת שונה מהמשקיעה/אם.

אפשרות ראשונה – מטבע הפעילות של הכלולה/בת זהה למשקיעה/אם.

לצורך ההסבר נניח שחברת האם, פועלת בישראל, מטבע הפעילות שלה הוא ₪ וחברת הבת פועלת בארה"ב ומטבע הפעילות שלה הוא גם ₪. לכאורה, אין בעיה, כי אם שתי החברות מדדו בש"ח, כל שעלינו לעשות הוא לבצע איחוד. הבעיה שסביר להניח כי חברת הבת מדדה בדולרים, לכן הדו"חות הנתונים שלה שגויים.

מכאן עלינו לבצע תיקון ורק אח"כ להתחיל את הליך האיחוד.

דגשים:

1. נזכיר את שלבי התיקון :
 - א. שלב ראשון – תיקון הדו"חות על המצב הכספי- באמצעות השלב הזה אנו מקבלים את העודפים כ-P.N.
 - ב. שלב שני – מציאת הרווח השנתי – זאת באמצעות תנועה בעודפים.
 - ג. שלב שלישי- תיקון הדו"ח על הרווח הכולל ומציאת הפרשי השער כ-P.N.

הערה: לגבי גו"חות מאוחדים חובה לבצע את כל השלבים, לגבי אקוויטי הפירוט של דו"ח רוה"ס לא מעניין, לכן מספיק לבצע רק את שני השלבים הראשונים, כמובן שבכל מקרה נצטרך לחשב את הרווח הכולל האחר.

2. נזכיר כי בהליך התיקון יש להיזהר מסעיפים כמו :

- קרן שערך
- קרן הון ז"ל
- רווח מעליית ערך נדל"ש
- הפסד מירידת ערך נכסים וכדו'

המדידה שלהם דולרית לא נכונה, לכן, צריך לבצע מדידה חדשה לחלוטין שקלית, לא ניתן לצאת מהמדידה הדולרית.

3. חשיבות יתרה היא למטבע הפעילות של הבת למועד השגת השליטה. אם גם לאותו יום הוא שקל (₪) אז צריך לתקן גם את הדו"ח שלה למועד השגת השליטה וזאת לצורך חישוב ע"ע.

אבל, אם לאותו יום הוא דולר (\$) והוא השתנה לש"ח כתוצאה מהשגת השליטה, אז אין צורך לתקן את הדו"ח למועד השגת השליטה, אבל מאוחר יותר יש לשים לב לנושא של שינוי במטבע הפעילות, כלומר, אם הנכס הלא כספי של הבת נרכש לאחר השגת השליטה נתרגם כרגיל למועד העסקה. אבל, אם הוא נרכש לפני מועד השגת השליטה, נתרגם למועד המעבר.

4. כיוון שאנו עוסקים בחברת בת בחו"ל, אז לפחות מבחינה תיאורטית ייתכן כי תאריך הדו"ח שלה שונה מזה של חברת האם, נזכיר שאנו מנהלים שווי מאזני ואנו מאחדים אם מקסימום הפער הוא שלושה חודשים, הניהול הוא על סמך הדו"חות של הבת אבל אם יש אירועים משמעותיים דווקא בתקופת הפער נשקף אותם.

5. מיסים-

א. מכיוון שאנו עוסקים בחברת אם ובת במדינות אחרות סביר להניח ששיעורי המס שונים בכל מדינה.

ב. נזכיר שכתוצאה מהליך התיקון של הפריטים הלא כספיים נוצריים הפרשים זמניים אנו יוצרים בגינם מיסים נדחים לפי שיעור המס של חברת הבת.

ג. נזכיר שאם בספרי חברת הבת יש מיסים נדחים אנו בד"כ לא מתייחסים אליהם ואנחנו מחשבים אותם מחדש. בכל מקרה שיעור המס הרלוונטי הוא של חברת הבת.

ד. מיסים נדחים בגין ע"ע יחושבו לפי שיעור המס של חברת הבת כי אצלה תהא ההשבה.

ה. מיסים נדחים בגין עסקאות פנימיות – יחושבו לפי שיעור הבת של החברה הרוכשת את הנכס כי אצלה תהא ההשבה.

ו. מיסים נדחים בגין ההשקעה בכללותה – נזכיר שהשקעה מכלולה והשקעה תיאורטית במאוחד, יוצרים הפרש זמני, וכעיקרון עלינו ליצור מיסים נדחים אא"כ מתקיימים שני תנאים מצטברים :

1. החברה המשקיעה שולטת על היפוך ההפרש הזמני.

2. ההפרש הזמני אינו צפוי להתהפך בעתיד הנראה לעין.

הכוונה היא שההשקעה יכולה להיות מושבת בשתי צורות :

1. ע"י מכירה- בהגדרה, תנאי ראשון תמיד מתקיים כי המשקיעה היא זו אשר קובעת אם למכור או לא, אם אין לה כוונת מכירה אז גם התנאי השני מתקיים ואין צורך ליצור מ"נ. אם לעומת זאת יש כוונת מכירה התנאי השני כבר לא מתקיים לכן יש ליצור מיסים נדחים.

2. ע"י דיבידנד- כיוון שאנו עוסקים בחברה מוחזקת בחו"ל, סביר להניח שהדיבידנד חייב במס, נפריד במקרה הזה בין חברת אם לבין חברה משקיעה :

חברת אם – חברת האם שולטת על מדיניות הדיבידנדים כך שתנאי ראשון מתקיים תמיד היא שולטת על היפוך ההפרש הזמני. אם אין כוונת חלוקה אז ההפרש הזמני אינו צפוי להתהפך בעתיד הנראה לעין ולכן אין צורך ליצור מיסים נדחים. אבל אם יש כוונת חלוקה התנאי השני כבר לא מתקיים ועלינו ליצור מ"נ.

חברה משקיעה- החברה המשקיעה אינה שולטת על מדיניות הדיבידנדים לכן תנאי ראשון לא מתקיים מכאן עלינו ליצור מיסים נדחים.

חריג: אם יש הסכמים בין בעלי המניות לאי חלוקת דיבידנדים אז גם התנאי הראשון וגם התנאי השני מתקיימים ולא ניצור מ"נ.

שתי דוגמאות לנושא:

דוגמא 1 השקעה בכלולה

ב-01/14 רכשה חברה א' 40% מהון המניות של חברה ב' תמורת \$100,000 ההון העצמי של חברה ב' לאותו יום הוא \$150,000. באותו היום השווי"ה של נכסי ב' זהה לערכם הפנקסני למעט:

מכונה שערכה הפנקסני \$60,000 ושווי"ה \$90,000 ויתרת חייה 3 שנים

מטבע הפעילות של חברה א' וחברה ב' הוא ש.ח. על אף האמור חברה ב' מדדה את התוצאות לפי מטבע פעילות דולר (\$). (עד 01/14 מטבע הפעילות של ב' היה דולר \$)

להלן הדו"ח על המצב הכספי של חברה ב' ל-12/14:

דו"חות על המצב הכספי 12/14 \$	
160,000	פריטים כספיים
70,000	מכונה
108,000	ציוד
(4,500)	מ"נ
(333,500)	הון עצמי

נתונים נוספים:

1. ב-04/14 נרכשה מכונה.
2. ב-02/01/14 נרכש ציוד תמורת \$100,000 יתרת חייו 10 שנים והוא לפי מודל הערכה מחדש.
3. ב-01/10/14 הוכרו ושולם דיבידנד בסך \$40,000.
4. שיעור המס 25%
שיעור המס על הדיבידנד 10%
5. להלן שע"ח:
1.2 -01/14
1.4 -04/14
1.8 -10/14
2 -12/14

נדרש:

א. הצג את התנועה בחשבון ההשקעה

פיתרון**שלב מקדמי - תיקון דו"חות :**

מטבע הפעילות של חברה ב' עד 01/14 היה דולר \$ וכך היא מדדה , לכן אין תיקון של הדו"ח ל- 01/14. החל מאותו היום , מטבע הפעילות הפך להיות ₪, וחברה ב' המשיכה למדוד בדולרים \$. זוהי כמובן טעות , ולכן יש לבצע תיקון דו"חות .

א. תיקון הדו"ח על המצב הכספי**דו"חות על המצב הכספי 12/14 ₪**

160,000 * 2 =	320,000	פריטים כספיים
	90,000	מכונה (1)
	216,000	ציוד
	3,500	מ"נ
	<u>629,500</u>	הון עצמי
P.N	(629,500)	

ב. מציאת הרווח השנתי – נבצע תנועה בהון העצמי :

01/14 - יתרה (4) (180,000)

רווח (440,500)

קרן שערוד (5) (81,000)

דיבידנד 72,000

12/14 (629,500)

ג. **תיקון הדו"ח על הרווח הכולל** – אין צורך לעשות זאת כי אנחנו בהשפעה מהותית ולכן הרווח לא מעניין

תנועה בחשבון ההשקעה

100,000 * 1.2 =	120,000	עלות 01/01/14
440,500 * 0.4 =	176,200	אקוויטי
14,400 * 0.25 * $\frac{1}{3}$ =	(3,600)	ה.ע"ע
40% * 81,000 =	32,400	קרן שערוד
40% * 72,000 =	(28,800)	דיבידנד
	<u>(296,200)</u>	יתרה 12/14

הרכב חשבון ההשקעה :

0.4 * 629,500 =	251,800	חלקינו בשווי ע"ע:
	9,600	מכונה
	(2,400)	מ"נ
	37,200	מוניטין
	<u>296,200</u>	

הסברים:

ר"ח	שע"ח	\$	(1) מכונה -
48,000	1.2 מועד המעבר	$60k * \frac{2}{3} = 40,000$	נרכשה לפני 2014
42,000	1.4 מועד העסקה	30,000	נרכשה ב-04/14
90,000		70,000	סה"כ

(2) ציוד- הציוד הוא לפי מודד הערכה מחדש ז"א שהוא נמדד לפי שווי"ה , עלינו לתרגם אותו למועד קביעת השווי"ה שזה 12/14.

$$108k * 1.2 = 116,000$$

(3) מ"ינ – מנוצר מ"ינ גם מהתיקון של הפריטים הלא כספיים וגם מעצם העובדה שמ"ה אינו מכיר במודל הערכה מחדש. נבצע חישוב :

12/14

מכונה וציוד

$$90,000 + 216,000 = 306,000$$

ספרים בש"ח

$$\left(70,000 + 100,000 * \frac{9}{10}\right) * 2 = (320,000)$$

בסיס המס

(14,000)

סה"כ

25%

שיעור המס

3,500

מ"ינ בחובה

(4) נתון שההון העצמי לתחילת השנה הוא \$150,000 כיוון שעד תחילת השנה מטבע הפעילות היה דולר אזי ההון העצמי הוא נכון , עלינו פשוט לתרגם אותו לש"ח לפי מועד

$$150,000 * 1.2 = 180,000 \text{ המעבר :}$$

(5) עלינו למצוא את קרן השערוך עפ"י מדידה שקלית :

216,000

שווי"ה

$$100,000 * \frac{9}{10} * 1.2 =$$

108,000

מודל העלות

$$108k * 0.75 =$$

81,000

בניכוי מס

(6) כיוון שמטבע הפעילות של החברה הוא ₪ מ-01/14 כדאי לחשב את ע"ע בש"ח :

	120,000	תמורה
$40\% * 180k =$	(72,000)	נרכש
	48,000	ע"ע
		נייחס את ע"ע :
	14,400	מכונה
	(3,600)	מ"נ
	37,200	מוניטין

נדרש ב': מיסים נדחים בגין השקעה

פיתרון

כיוון שהחברה השולטת אינה שולטת על ההפרש הזמני וכיוון שהדיבידנד חייב במס עלינו ליצור מ"נ :

296,200	השקעה בספרים
(120,000)	בסיס המס
176,200	סה"כ
10%	
17,620	

פקודת היומן :

$$32,400 * 10\% = 3,240$$

ז' מ"נ 17,620

ח' הוצאות מ"נ 14,520

למען הסר ספק המשקיעה שילמה גם בפועל מס על הדיבידנד שהיא קיבלה :

$$28.8K * 10\% = 2,880.$$

פקודת היומן :

2,880	ח' הוצאות מס שוטפות
	ז' מיסים לשלם

דוגמא 2 – חברת בת שאלה 4 מהחוברת

אפשרות שניה – מטבע הפעילות של הכלולה/בת שונה מהמשקיעה/אם.

בחלק הזה, נפריד בין השפעה מהותית לבין שליטה:

היום נתחיל השפעה מהותית

השפעה מהותית:

לצורך ההסבר נניח שהחברה המשקיעה פועלת בישראל, החברה הכלולה, פועלת בארה"ב, מטבע הפעילות של המשקיעה הוא ₪ ומטבע הפעילות של הכלולה הוא דולר וכך היא מדדה. שימו לב שבמקרה הזה הדו"חות של החברה הכלולה הם נכונים כי מטבע הפעילות שלה הוא דולר וכך היא מדדה.

הבעיה: על אף האמור, יש בעיה לנהל לפי בסיס שווי מאזני כי הרי ההשקעה מנוהלת בישראל בש"ח, ולא ניתן לרשום רווחי אקוויטי דולריים \$.

הפיתרון: כשלב מקדמי נתרגם את הדו"חות של הכלולה למטבע הצגה ₪. ועל סמך הדו"חות בש"ח ננהל את ההשקעה.

נדגים זאת :

ב-01/14 הוקמה חברה ב' בארה"ב באמצעות הנפקת 10,000 מ"ר תמורת \$100,000 (\$10 למניה) חברה א' הפועלת בישראל רכשה בהנפקה 40% (4,000 מניות \$40,000)

מטבע הפעילות של חברה א' הינו נה, ומטבע הפעילות של חברה ב' הינו דולר.

להלן הדו"ח על המצב הכספי של ב' לפי מטבע פעילות דולר \$

דו"חות על המצב הכספי 12/14 \$	
200,000	פריטים כספיים
300,000	פריטים לא כספיים
(10,000)	הון מניות
(90,000)	פרמיה
(40,000)	קרן שערוד
(360,000)	עודפים
רווח כולל \$	
380,000	רווח
40,000	רווח כולל אחר
420,000	סה"כ

נתונים נוספים :

1. רווח ורווח כולל אחר מפלגים באופן שווה ע"פ השנה
2. הדיבידנד בסך \$20,000 הוכרז ב-10/14
3. שע"ח :
 - 1.1 -01/14
 - 1.5 – ממוצע
 - 1.8 – 10/14
 - 2 -12/14

נדרש : הצג את התנועה בחשבון ההשקעה

פיתרוןשלב מקדמי - תיקון דו"חות :

מטבע הפעילות של החברה הכלולה הוא דולר \$ וכך היא מדדה. לכן אין לה טעות אבל כיוון שחברה אי מודדת בש"ח והיא מנהלת את ההשקעה בש"ח חייבים להציג את הדו"ח של בת לפי מטבע הצגה שקל

תרגום הדו"ח על המצב הכספידו"חות על המצב הכספי 12/14

200,000 * 2 =	400,000	פריטים כספיים (1)
300,000 * 2 =	600,000	פריטים לא כספיים
	1,000,000	סה"כ
	(11,000)	הון מניות
	(99,000)	פרמיה
	(60,000)	קרן שערוד
	(296,000)	קרן מהפרשי תרגום
	(534,000)	עודפים

תרגום הדו"ח על הרווח הכולל (2)

380,000 * 1.5 =	570,000	רווח
		<u>רווח כולל אחר</u>
	60,000	קרן שערוד
	296,000	קרן מהפרשי תרגום
	926,000	<u>רווח כולל</u>

תרגום דו"ח על השינויים :

<u>סעיף</u>	<u>הון מניות</u>	<u>פרמיה</u>	<u>קרן שערוד</u>	<u>קרן מהפרשי תרגום</u>	<u>עודפים</u>	<u>סה"כ</u>
01/14 הנפקה (3)	11,000	99,000	--	--	--	110,000
רווח כולל	--	--	60,000	296,000	570,000	926,000
דיבידנד (4)	--	--	--	--	(36,000)	(36,000)
12/14	11,000	99,000	60,000	296,000	534,000	1,000,000

תנועה בחשבון ההשקעה

$110,000 * 0.4 =$	44,000	עלות 01/01/14
$570,000 * 0.4 =$	228,000	אקוויטי
$60,000 * 0.4 =$	24,000	קרן שערוד
$40% * 296,000 =$	118,400	קרן מהפרשי תרגום
$40% * 36,000 =$	(14,400)	דיבידנד
	<u>400,000</u>	יתרה 12/14

הרכב חשבון ההשקעה :

$$0.4 * 1,000,000 = 400,000 \text{ חלקינו בשווי}$$

הסברים :

- (1) פריטים כספיים ולא כספיים לפי מועד הדיווח
- (2) רווח- נתון שהרווח והרווח הכולל מתפלגים שווה ע"פ השנה ולכן הולכים לפי שע"ח ממוצע .
- (3) הנפקה – מתרגמים לפי מועד ההנפקה
- (4) דיבידנד – מתרגמים לפי מועד ההכרזה $20k * 1.8 = 36k$

דגשים :

1. שימו לב, שגם אצל החברה המשקיעה יש קרן מהפרשי תרגום. נציג בשנת 2014 ברווח הכולל האחר שלה, 118,400 וכיוון שזוהי השנה הראשונה זה גם הסכום שיוצר בדו"ח על המצב הכספי. אבל כעיקרון ברווח הכולל האחר הקרן מיצגת את הפרשי השער של אותה שנה, ובדו"ח על המצב הכספי את הפרשי השער המצטברים.
2. מהי המהות של הקרן בספרי חברה א' ? **תשובה:** מטבע הפעילות של א' הוא ש, היא רכשה השקעה דולרית, נכס דולרית ולכן בגין הנכס הדולרי הזה נוצרים הפרשי שער. מדובר על הפרשי שער של מדידה ולא של הצגה. לכן לכאורה היינו אמורים להכיר בהכנסות מהפרשי שער אבל, חברה א' כמעט לא נהנית מהפרשי השער הנ"ל שכן בהגדרה הפעילות שלה מנותקת מהפעילות של החברה הכלולה. אין כמעט העברות כספים ביניהן. למעשה חברה א' תהינה מהפרשי השער רק כשהיא תמכור את ההשקעה. לכן IAS21 קובע כי חברה א' תכיר בהפרשי השער ברווח הכולל האחר, ותסווג אותם לרוח"ס בעת מכירת ההשקעה, מאד דומה לקרן הון בגין נכסים פיננסיים ז"ל.
3. שוב נדגיש את ההבדל בין קרן מהפרשי תרגום אשר נוצרה אצל הכלולה לבין הקרן מהפרשי תרגום שנוצרה אצל המשקיעה. אצל הכלולה הקרן מהפרשי תרגום נוצרה מהליך של הצגה, לכן היא לעולם לא תסווג לרוח"ס. אצל המשקיעה הקרן נובעת מהליך של מדידה, ולכן היא תסווג לרוח"ס בעת מכירת ההשקעה.
4. מרכיבי הקרן אצל הכלולה ואצל המשקיעה הם אותם מרכיבים, נוכיח :

משקיעה	כלולה
1. רכישת השקעה $40,000 * (2 - 1.1) = (36,000)$	1. הנפקת מניות $100,000 * (2 - 1.1) = (90,000)$
2. רווחי אקוויטי $40\% * 380,000 * (2 - 1.5) = (76,000)$	2. רווחים $380,000 * (2 - 1.5) = 190,000$
3. קרן שערוד $16,000 * (2 - 1.5) = (8,000)$	3. קרן שערוד $40,000 * (2 - 1.5) = (20,000)$
4. דיבידנד $8,000 * (2 - 1.8) = 1,600$	4. דיבידנד $(20,000) * (2 - 1.8) = 4,000$
סה"כ (118,400) 40%	סה"כ (296,000)

5. בדוגמא שהוצגה, הליך הפיתרון היה, תרגום הדוכ"ס של הכלולה למטבע הצגה ש, ורק אח"כ תנועה בהשקעה. אבל ההליך הזה הוא מיותר, אפשר לבצע את התנועה בחשבון ההשקעה על סמך הדו"חות של החברה הכלולה:

את רווחי האקוויטי – נתרגם לפי שע"ח ממוצע

את הקרן שיערוך- לפי שע"ח ממוצע

את הדיבידנד- לפי מועד ההכרזה

את יתרת הסגירה – לפי מועד הדיווח

ואז נקבל את הקרן מהפרשי תרגום כ-P.N

נפתור מחדש כעת את התרגיל מבלי השלב המקדמי, דהיינו נערוך את התנועה בחשבון

ההשקעה על סמך הדו"חות הדולריים של החברה הכלולה:

תנועה בחשבון ההשקעה

תרגום לפי מועד הרכישה	$40,000 * 1.1 =$	44,000	עלות 01/01/14
תרגום לפי ממוצע	$380,000 * 1.5 * 0.4 =$	228,000	אקוויטי
תרגום לפי ממוצע	$40,000 * 1.5 * 0.4 =$	24,000	קרן שערוד
תרגום לפי מועד ההכרזה	$40\% * 20,000 * 1.8 =$	(14,400)	דיבידנד
			קרן מהפרשי תרגום
		118,400	p.n
תרגום לפי מועד הדיווח	$40\% * 500,000 * 2 =$	400,000	יתרה 12/14

6. כשמטבע הפעילות של הכלולה היה זהה למשקיע, היינו חייבים לבצע שלב מקדמי אשר בו ביצענו הליך של תיקון, חייבים לעשות זאת כי הדו"חות של הכלולה לא נכונים ולא ניתן להסתמך עליהם. לעומת זאת, אם מטבע הפעילות של הכלולה הוא שונה אז הדו"חות שלה נכונים ומיותר לבצע שלב מקדמי, נבצע את התרגום תוך כדי התנועה בהשקעה. **המקרה היחידי אשר אין ברירה ונבצע הליך של שלב מקדמי הוא שהרווח אינו מתפלג זהה על פני התקופה ואז נבצע שלב מקדמי של תרגום דו"ח רוה"ס בלבד!**

מרכיבי קרן מהפרשי תרגום

ניתן לחלק את מרכיבי הקרן מהפרשי תרגום לשתי קבוצות :

1. קבוצה ראשונה – מרכיבים הקשורים לתנועה בח-ן ההשקעה
2. קבוצה שניה – מרכיבים מחוץ לח-ן ההשקעה

נתחיל בקבוצה הראשונה :

מרכיבים הקשורים לתנועה בח-ן ההשקעה

שימו לב כי חשבון ההשקעה לסוף השנה מייצג את חלק המשקיעה בנכסים וההתחייבויות של הכלולה, וכבר למדנו שהנכסים וההתחייבויות של הכלולה מתורגמים לפי מועד הדיווח. לכן, חשבון ההשקעה לסוף השנה מתורגם לפי מועד הדיווח. מכאן, כל מרכיב בתנועה בחשבון ההשקעה אשר מתורגם לפי שע"ח אחר בהכרח משפיע על הקרן מהפרשי תרגום .

נעבור על המרכיבים :

1. **חלק בשווי המאזני לתחילת השנה** – מתורגם לפי שע"ח לתחילת השנה אבל כפי שאמרנו חשבון ההשקעה לסוף השנה מתורגם לפי שע"ח לסוף השנה, ולכן החלק בשווי המאזני יוצר קרן מתחילת השנה ועד סופה
2. **עודף עלות לתחילת שנה** – להזכירכם עודף העלות נובע זהו מצב של התאמה לשווי"ה של נכסי הכלולה. על כן, למעשה עודף עלות נתפס כמו כל אחד מהנכסים בחו"ל ז"א ש : בתחילת השנה מתורגם לפי שע"ח לתחילת השנה. בסוף השנה כבר אמרנו, אותו ע"ע נחשב נכס בחו"ל ולכן הוא מתורגם לפי מועד הדיווח מכאן – עודף העלות יוצר קרן מתחילת השנה ועד סופה .

הערה : למעשה מרכיבים 1 + 2 מייצגים את ההשקעה לתחילת השנה ולכן ניתן לאמר כי ההשקעה לתחילת השנה יוצרת קרן לכל השנה .

3. **רווחי אקוויטי** – רווחי האקוויטי מתורגמים לפי שע"ח ממוצע אותם רווחי האקוויטי מגדילים את חשבון ההשקעה לסוף השנה שכאמור מותרגמת לפי מועד הדיווח, ועל כן נוצרת קרן מהפרשי תרגום מהממוצע ועד לסוף השנה
4. **הפחתת ע"ע** – אמרנו שהפחתת ע"ע נתפסת כנכס בחו"ל , ולכן הפחתת ע"ע נתפסת לכהוצאה בחו"ל . להזכירכם מתורגמת לפי מועד העסקה למשל : פחת לפי ממוצע, מלאי לפי מועד מכירת המלאי... לרב לפי ממוצע . אותה הפחתת ע"ע מקטינה את ההשקעה לסוף שנה, לכן הפחתת יוצרת קרן ממועד ההכרה בהכנסה ובהוצאה (ממוצע) ועד לסוף השנה **כדאי לשים לב שהשינוי יהיה בד"כ הפוך כי מדובר על הקטנת ההשקעה ולא על הגדלתה**
5. **רווח כולל אחר- קרן שערך וקרן הון ז"ל** - מתורגמים לפי מועד עליית הערך – בד"כ ממוצע אבל הם מגדילים את חשבון ההשקעה שכאמור מתורגם לפי מועד הדיווח . לכן הרווח הכולל האחר יוצר קרן מהממוצע למועד הדיווח.
6. **דיבידנד**- הדיבידנד מתורגם למועד ההכרזה, אבל הוא מקטין את חשבון ההשקעה מתורגמת למועד הדיווח ולכן הדיבידנד יוצר קרן ממועד ההכרזה ועד מועד הדיווח רק שוב יש לשים לב כי הדיבידנד מקטין את ההשקעה לכן הקרן היא בכיוון ההפוך.

7. **עסקאות פנימיות** – ראשית חשוב להבין כי לא יתכנו בהגדרה הרבה עסקאות פנימיות בין המשקיעה לבין הכלולה כי ריבוי של עסקאות כאלה מצביע על מטבע פעילות זהה ואילו אנו עוסקים כרגע במטבע פעילות שונה.

האם העסקאות הפנימיות משפיעות על הקרן ?

נדון בנושא- נניח שמטבע הפעילות של החברה המשקיעה הוא שקל ומטבע הפעילות של הכלולה הוא דולר \$.

מצב ראשון – החברה הכלולה מוכרת ← לחברה המשקיעה ונניח היא ביצעה את המכירה ב-01/10. הרווח של הכלולה מתורגם לפי מועד ההכרה דהיינו 01/10 החברה המשקיעה רכשה נכס ומתרגמת לפי מועד העסקה – 01/10 – נשים לב שהרווח והנכס תורגמו לפי אותו שע"ח ועל כן העסקה הזאת כלל לא משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום .

מצב שני- החברה המשקיעה מכרה ← לכלולה ונניח היא ביצעה את המכירה ב-01/10. הפעם הרווח הוא אצל המשקיעה שמוודדת אותו בשקלים לכן היא מתרגמת ל-01/10. הנכס הוא אצל החברה הכלולה ואותו מתרגמים לפי מועד הדיווח ולכן הפעם הרווח תורגם לפי 01/10 . הנכס לרבות הניפוח בו תורגם לפי מועד הדיווח ועל כן עסקה שכזו משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום.

פיננסית מתקדמת א- שיעור 24פתרון שאלה מס' 1

01/01/2007	31/12/2007	31/12/2008	: צריך להיות
	₪	\$	

01/01/2007	31/12/2007	31/12/2008	: היה בפועל
	\$	\$	

עד 12/07 מטבע הפעילות של הישות היה ₪ ומ-2008 מטבע הפעילות הוא דולר \$. אע"פ כן הישות מדדה לכל אורך הדרך בדולרים, על כן הדו"חות שלה שגויים.

שימו לב! הדו"חות של 2007 זה ברור אבל גם הדו"חות של 2008 בגלל הפריטים הלא כספיים אשר נרכשו לפי 12/07.

מדובר על החלק הראשון של התקן - יש טעות גם ב 2007 וגם ב 2008.

ביאור 1:

- א. 12/07 ₪
- ב. 12/07 \$
- ג. 12/08 \$
- ד. 12/08 ₪

ריכוז של הנדרשים בטבלה אחת :

<u>₪ 12/08</u>	<u>\$ 12/08</u>	<u>\$ 12/07</u>	<u>₪ 12/07</u>	
600,000	200,000	300,000	600,000	מזומן
540,000	180,000	100,000	200,000	לקוחות
180,000	60,000	36,000	72,000	מלאי
300,000	100,000	67,500	135,000	רכוש קבוע
(27,500)	(12,500)	(10,000)	(15,000)	הון מניות
(44,500)	(20,500)	(18,000)	(27,000)	פרמיה
(519,300)	---	75,929	---	קרן מהפרשי תרגום
(1,028,700)	(507,000)	(551,429)	(965,000)	עודפים

דו"על הרווח הכולל

א. **2008 ב-\$-** מטבע הפעילות הוא \$ החל מ-2008 אע"פ כן הישות מדדה לכל אורך הדרך בדולרים לכן הדו"חות שלה שגויים. מכאן אנו מבצעים הליך של תיקון

ב. **2008 ב-₪** - נדרש להציג בש"ח על אף שמטבע הפעילות הוא \$. מדובר בהליך של הצגה. חשוב להדגיש שההליך של הצגה מתבצע על הדו"ח המתוקן, דהיינו על נדרש א'. ז"א שגם במקרה זה היו יכולים לדרוש מאיתנו רק את ב' והיינו צריכים לעשות גם את א' וגם את ב'.

	<u>₪ 2008</u>	<u>\$ 2008</u>	
מכירות	1,300,000	500,000	
עלות המכר	(509,600)	(196,000)	
רווח גולמי	790,400	304,000	
הוצאות הנהלה	(726,700)	(279,500)	
רווח	63,700	24,500	
			<u>רווח כולל אחר:</u>
קרן מהפרשי תרגום	519,300	---	
רווח כולל אחר	583,000	24,500	

נדרש 1 - דו"חות על המצב הכספי 31/12/07

מזומן	פריט כספי לפי מועד הדיווח	$300,000 * 2 =$	₪600,000	
לקוחות	פריט כספי לפי מועד הדיווח	$100,000 * 2 =$	₪200,000	
מלאי	פריט לא כספי לפי מועד העסקה	$40,000 * 1.8 =$	₪72,000	
רכוש קבוע	פריט לא כספי לפי מועד העסקה	$90,000 * 1.5 =$	₪135,000	
הון מניות	לפי מועד ההקמה	$10,000 * 1.5 =$	(₪15,000)	
פרמיה		$18,000 * 1.5 =$	(₪27,000)	
עודפים		P.N.	(₪965,000)	

נדרש 2 - הצגת דוח על המצב הכספי ל 12/07 בדולרים

זהו החלק השני של התקן, צריך לקחת את הדוח המתוקן בשקלים ולהציג אותו ב \$.
 מטבע הפעילות הוא ש, מטבע ההצגה הוא \$. פריטים כספיים ולא כספיים נציג לפי שער
 החליפין ליום המאזן

דוח על המצב הכספי 31/12/2007 \$

	\$300,000	מזומן
$\frac{200,000}{2} =$	\$100,000	לקוחות
$\frac{72,000}{2} =$	\$36,000	מלאי
$\frac{135,000}{2} =$	\$67,500	רכוש קבוע
$\frac{15,000}{1.5} =$	(\$10,000)	הון מניות
$\frac{27,000}{1.5} =$	(\$18,000)	פרמיה
ביאור 2	(\$551,429)	עודפים
ביאור 3	\$75,929	קרן הון מהפרשי תרגום :

נדרש 3 - דוח על המצב הכספי ועל הרווח הכולל ב \$

מטבע הפעילות הוא \$ והישות מדדה לפי \$ מאז ומעולם כשלמעשה היא הייתה צריכה למדוד
 ב \$ רק מ 12/07 .

הישות ביצעה טעות ולכן צריך לתקן את הדוחות שלה (חלק 1 של התקן).

הבעיה תהיה רק עם הפריטים הלא כספיים שנרכשו לפני 12/07 :

שלב 1 - תיקון הדוח על המצב הכספי

	31/12/2008	דוח על המצב הכספי
ללא שינוי ממה שהצגנו בנדרש 1	\$200,000	מזומן
ללא שינוי ממה שהצגנו בנדרש 1	\$180,000	לקוחות
נרכש ב 07/08 ולכן אין צורך לבצע תיקון	\$60,000	מלאי
ביאור 4	\$100,000	רכוש קבוע
ביאור 5	(\$12,500)	הון מניות
$18,000 * \frac{1.5}{2} + 7,000 =$	(\$20,500)	פרמיה
P.N.	(\$507,000)	עודפים

שלב 2 - מציאת הרווח השנתי :

בדוח על המצב הכספי המתוקן ל 12/07 העודפים בש"ח הינם 965,000, כיוון שבאותו יום יש מעבר למטבע הפעילות \$ אז מחלקים ליום המעבר.

	2008	נבצע תנועה בעודפים :
$\frac{965,000}{2} =$	(\$482,500)	י.פ.
P.N	(\$24,500)	רווח :
	(\$507,000)	31/12/2008

שלב 3 - תיקון דוח רווח והפסד

	<u>2008</u>	<u>דוח רווח והפסד</u>
מכירות	\$500,000	כולם בוצעו השנה ולכן אין מה לתקן.
עלות המכר	ביאור 6 (\$196,000)	
הוצאות הנהלה	ביאור 7 (\$279,500)	
הפרשי שער	p.n \$0	
רווח השנה	\$24,500	לפי נתון שלב 2

נדגיש כי במקרה הזה אין הפרשי שער מכיוון שמטבע הפעילות הוא \$ וכל הפעולות בוצעו ב \$.

נדרש 4 - הצגת דוח על המצב הכספי ל 31/12/08 ב ₪

נדרש להציג לפי ₪. מטבע הפעילות הוא נכון ועלינו רק להציגו במטבע ₪ :

פריטים כספיים ולא כספיים נציג לפי שע"ח של יום המאזן :

		<u>31/12/2008</u>	<u>דוח על המצב הכספי</u>
מזומן	לפי מועד הדיווח	200,000 * 3 = ₪600,000	
לקוחות	לפי מועד הדיווח	180,000 * 3 = ₪540,000	
מלאי	לפי מועד הדיווח	60,000 * 3 = ₪180,000	
רכוש קבוע	לפי מועד הדיווח	100,000 * 3 = ₪300,000	
הון מניות	ביאור 8	(₪27,500)	
פרמיה	ביאור 9	(₪44,500)	
קרן מהפרשי תרגום	ביאור 11	(₪519,300)	
עודפים	ביאור 10	(₪1,028,700)	

שלב 2 - תיקון דוח רווח והפסד

תרגום דוח רוו"ה והפסד יהיה לפי מועדי ההכרה בהכנסה ובהוצאה

	2008	דוח רווח והפסד
$500,000 * 2.6 =$	₪1,300,000	מכירות
$196,000 * 2.6 =$	₪-509,600	עלות המכר
$279,500 * 2.6 =$	₪-726,700	הוצאות הנהלה
	₪63,700	רווח השנה
		<u>רווח כולל אחר:</u>
	₪519,300	קרן הון בגין הפרשי תרגום
	₪583,000	סה"כ רווח השנה

דף הביאורים**ביאור 1- דו"ח על המצב הכספי**

- א. מדובר על הליך של תיקון כי החברה מדדה בדולר וצ"ל בש"ח
 ב. מדובר על הליך של הצגה כיוון שצריך להציג בדולרים למרום שמטבע הפעילות הוא ₪. נדגיש כי את הליך ההצגה עושים על סמך הדו"ח המתוקן דהיינו על סמך נדרש א' למעשה היו יכולים לדרוש רק את נדרש ב' והיינו חייבים לעשות גם את נדרש א' וגם את ב'
 ג. מדובר על הליך של תיקון, אמנם הישות מדדה בדולרים אבל כך היא מדדה מאז ומעולם והיא היתה צריכה למדוד בש"ח עד תחילת השנה ורק מאותו יום בדולרים
 ד. מדובר בהליך של הצגה כי מטבע הפעילות של הישות הוא \$ ואנו נדרשים להציג בש"ח. שוב חשוב להדגיש כי הליך ההצגה הוא ביחס לדו"ח המתוקן ל12/08, דהיינו ביחס לפיתרון של נדרש ג'. גם במקרה זה היה מספיק לדרוש את ד' כדי שנצטרך לבצע גם את ג' וגם את ד'.

ביאור 2 - הצגת עודפים לפי מטבע ההצגה

כיוון שהחברה הוקמה ב 01/07 וכיוון שאין דיבידנד אז העודפים בסך של 965,000 ₪ מהווים גם את הרווח ומכיוון שהרווח מתפלג באופן שווה הוא מתורגם לפי שער חליפין ממוצע :

$$965,000 / 1.75 = 551,429 \text{ ₪} \quad \text{עודפים לפי מטבע ההצגה :}$$

ביאור 3 - ניתוח התנועה בקרן הון מהפרשי תרגום

הקרן נוצרת רק כשמציגים דו"ח בו מטבע ההצגה שונה ממטבע הפעילות לכן בדוגמא הנוכחית היא נוצרת רק בנדרשים ב' ו-ד' ונקבל אותה כ-P.N

מכפילים בשער החליפין הנכון פחות שער החליפין הלא נכון. ננתח את התנועה בקרן הון :

$(27,000 + 15,000) * \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{1.5}\right) =$	\$7,000	הנפקת מניות
$965,000 * \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{1.75}\right) =$	\$68,929	רווח
	\$75,929	

ביאור 4 - הצגת רכוש קבוע ב 12/08

הרכוש הקבוע ב \$ המקולקל מורכב מ 2 :

	\$	שע"ח	\$	
1.5/2=0.75	\$60,000	0.75	\$80,000	נרכש ב 01/07

היה כל הזמן \$ והיה צריך להיות קודם שו ואח"כ \$. נחלק את שער החליפין של מועד הרכישה בשער החליפין של 12/07, המועד בו שונה מטבע הפעילות למטבע הנכון.

נמדד ב \$ והיה צריך להימדד

ב \$ ולכן אין שינוי	\$40,000	ללא שינוי	\$40,000	נרכש ב 07/08
	\$100,000		\$120,000	

דרך נוספת למציאת הסכום המתוקן שנרכש ב 01/07 : $135000/2*8/9=$ \$60,000ביאור 5- הצגת הון מניות ופרמיה ב 12/08

	\$	שע"ח	\$	
1.5/2=0.75	\$7,500	0.75	\$10,000	הונפק ב 01/07 :

היה כל הזמן \$ והיה צריך להיות קודם שו ואח"כ \$. נחלק את שער החליפין של מועד הרכישה בשער החליפין של 12/07, המועד בו שונה מטבע הפעילות למטבע הנכון.

\$5,000	ללא שינוי	\$5,000	הונפק ב 10/08 :
\$12,500		\$15,000	

ביאור 6- מציאת עלות המכר לשנת 2008

	\$	שע"ח	\$ מקולקל	\$ המקולקל ?	
$\frac{1.8}{2} = 0.9$	\$36,000	0.90	\$40,000		מלאי פתיחה :
	\$220,000	P.N	\$220,000		קניות
	(\$60,000)	ללא שינוי	(\$60,000)		מ.ס.
	\$196,000		\$200,000		עלות המכר :

ביאור 7 - מציאת הוצאות הנהלה לשנת 2008

	ש"ח	שע"ח	\$	
$\frac{1.5}{2} = 0.75$	\$7,500	0.75	\$10,000	פחת נכס 01/07
$40,000 * \frac{0.5}{9.5} =$	\$2,105	ללא שינוי	\$2,105	פחת ר"ק 07/08
	\$269,895	ללא שינוי	\$269,895	השאר
	\$279,500		\$282,000	

ביאור 8 - הצגת הון מניות ב ש ב 31/12/08

הון המניות צריך להיות מתורגם לפי מועדי ההכרה אבל כיוון שיש כאן מעבר ממטבע פעילות ש למטבע פעילות \$ אז הון המניות שהונפק לפני 12/07 יתורגם לפי יום המעבר :

	ש"ח	שע"ח	\$	
שע"ח של 12/07	\$15,000	2.00	\$7,500	הונפק ב 01/07 :
שע"י של 10/08	\$12,500	2.50	\$5,000	הונפק ב 10/08 :
	\$27,500		\$12,500	

ביאור 9 - הצגת פרמיה ב ש ב 31/12/08

אותו עיקרון כמו הון המניות :

	ש"ח	שע"ח	\$	
שע"ח של 12/07	\$27,000	2.00	\$13,500	הונפק ב 01/07 :
שע"ח של 10/08	\$17,500	2.50	\$7,000	הונפק ב 10/08 :
	\$44,500		\$20,500	

ביאור 10 - מציאת העודפים

בשנת 2007 המדידה הייתה ב ש והעודפים בש"ח הם 965,000 ש.

בשנת 2008 המדידה הייתה ב \$ והרווח לפי מטבע המדידה ש הוא $24,500 * 2.6 = 63,700$

לכן סך העודפים בש"ח ל 12/08 : $965,000 + 63,700 = 1,028,700$ ש

ביאור 11 - תנועה בקרן הון

$\left(\frac{1,007,000}{2}\right) * (3 - 2) =$	(503,500 ₪)	קרן הון בגין שינוי בהון י.פ.
$24,500 * (3 - 2.6) =$	(9,800 ₪)	קרן הון בגין רווח
$(7,000 + 5,000) * (3 - 2.5) =$	(6,000 ₪)	קרן הון בגין הנפקת מניות ב 2008 :
	(519,300 ₪)	

דוגמא לעסקאות פנימיות בכלולה:

חברה א' מחזיקה ← 40% מחברה ב' .

מטבע הפעילות של א' - ₪.

מטבע הפעילות של ב' - \$.

ב-01/10/15 מכרה חברה א' לחברה ב' מלאי תמורת \$40,000 עלות המלאי 30,000 ₪.

שערי חליפין :

1.2 01/15

1.5 31/12/15

המלאי טרם מומש.

נדרש: הצג פקודת יומן**פיתרון**

כמובן שחברה א' מודדת בש"ח לכן היא רושמת את הרווח בש"ח.

נחשב:

$$40,000 * 1.2 = 48,000 \quad \text{תמורה}$$

$$30,000 \quad \text{עלות}$$

$$18,000 \quad \text{רווח} \quad \text{חברה א' מכירה}$$

$$\frac{18,000}{1.2} = 15,000 \quad \text{חברה ב' רוכשת נכס דולרי $40,000 . באותו יום המלאי מנופח ב- 15,000}$$

הבעיה היא שאת נכסי חברה ב' אנחנו מתרגמים לפי מועד הדיווח אז הניפוח בנכס בסוף השנה

מתורגם לפי 1.5 - $15,000 * 1.5 = 22,500$ כך בולטת הבעיה הרווח הוא 18,000 והניפוח הוא

22,500 ולכן יש השפעה על קרן הון .

פקודת היומן:

	חובה	זכות
מכירות		$48,000 * 40\% = 19,200$
עלה"מ		$40\% * 30,000 = 12,000$
השקעה		$40\% * 22,500 = 9,000$
קרן מהפרשי תרגום	1,800	<i>P.N</i>

דגשים:

- שימו לב שאת הרווח דחינו לפי המסלול השקלי, את הניפוח בנכס דחינו לפי המסלול הדולרי וההפרש זה הקרן הון
 - מבחינה טכנית, בתנועה בחן ההשקעה נציג את המסלול השקלי דהיינו $19,200 - 12,000 = 7,200$.
בסוף השנה נציג את המסלול הדולרי דהיינו 9,000
ואז ה-1,800 יתקבל כ-*P.N* של הקרן מהפרשי תרגום.
 - כמובן שאפשר לנתח את הקרן בגין העסקה באופן בלתי תלוי. נבצע זאת:
 $40\% * 15,000 * (1.5 - 1.2) = 1,800$ ניפוח בדולרים
 - מיסים**- נזכיר כי המס הוא תמיד לפי שיעור המס של החברה שרוכשת את הנכס. בדוגמא שלנו שיעור המס של הכלולה.
הוצאות המס ידחו לפי המסלול השקלי ואילו הניפוח בנכס בניכוי המס לפי המסלול הדולרי. כך שלמעשה נקבל את הקרן נטו ממס.
 - מימוש ע"פ** – מממשים את העסקה לא את הקרן. הקרן ממומשת רק בעת מימוש העסקה. **המשמעות היא** שדקה לפני מימוש העסקה הפנימית מעדכנים את הקרן, ורק אח"כ, מממשים את העסקה.
- לדוגמא:** נניח שב-02/15 המלאי נמכר לחיצוניים ובאותו יום שע"ח הוא 2-
- פיתרון**
- נחשוב בשני שלבים:**
- שלב ראשון: נעדכן את הקרן
- פקודת היומן:**
ח' קרן מהפרשי תרגום	$15,000 * (2 - 1.5) = 7,500$
ז' השקעה	
- בשלב שני- נכיר ברווח כתוצאה ממימוש העסקה הפנימית.
- סכום הרווח שנכיר: $9,000 + 7,500 = 16,500$
- יש הטוענים כי ברגע שמממשים את הע"פ יש לממש את הקרן בגינה. לכן כשפועלים כך לא מבצעים פעולת עדכון לקרן אלא הופכים את פעולת הדחיה. אנו כעיקרון עובדים בגישה הזאת אך ורק אם נקבל לכך הנחיה במפורש הגישה הקודמת נכונה יותר.

מרכיבים מחוץ לחשבון ההשקעה

ישנם שני מרכיבים שאינם קשורים במישרין לתנועה בחשבון ההשקעה .

1. מרכיב ראשון מכונה **יתרות כספיות לז"א ללא כוונה וללא מועד סילוק**.
2. מרכיב שני מכונה **עסקת גידור**.

יתרות כספיות לז"א ללא כוונה וללא מועד סילוק

כדי להבין את הנושא הזה ניזכר בטיפול ביתרות הדדיות .

מטבע הפעילות של א' ושל ב' הוא ₪ .

ב-01/15 חברה א' נתנה לחברה ב' הלוואה בסך \$1,000 .

שע"ח :

1.2 01/15

1.5 – 12/15

נחשוב מה רשום אצל א' ומה רשום אצל ב' :

<u>ב</u>	<u>א</u>	
	$1,000 * (1.2 - 1.5) = (300)$	הכנסות מהפרשי שער
300		הוצאות הפרשי שער
	$1,000 * 1.5 = 1,500$	הלוואה לקבל
(1,500)		הלוואה לשלם

נשים לב שנוצרו יתרות הדדיות גם תוצאתיות וגם מאזניות. למדנו כי בדו"חות המאוחדים אנו מבטלים יתרות הדדיות ובאקוויטי לא עושים כלום כי אוטומטית מתקבלת התוצאה הנכונה.

קעת נניח אותה דוגמא בדיוק אבל מטבע הפעילות של ב' הוא דולר.

במה משתנים המספרים ?

נשים לב שההלוואה לשלם היא 1,000 דולר אבל במטבע הצגה ₪ היא עדיין 1,500 ההבדל הוא שאין לה הוצאות הפרשי שער כי היא קיבלה הלוואה של \$1,000 והיא מחזירה \$1,000 ולכן מבחינה תוצאתית זו כבר לא יתרה הדדית.

בספרי חברה א' רשומה הכנסה של 300 ₪ ובספרי ב' לא רשום כלום .

השאלה היא : כיצד מטפלים בהכנסה הזאת ?

IAS21 מבחין בין שני מצבים :

1. מדובר על יתרות מסחריות – ספקים, לקוחות, הלוואה לזמן מוקצב וכדו'... במקרה זה התקן דורש להכיר בהכנסה של ה-300 בדו"ח רוה"ס.

הרעיון הוא שאם חברה א' נתנה הלוואה לב' היא כאילו השקיע בנכס דולרי. דומה המצב להפקדה בפיקדון דולרי **מדוע?** כי היא תקבל את הכסף חזרה בדולרים ולכן יש הצדקה להכיר בהכנסה מהפרשי שער.

2. מדובר על יתרה כספית לז"א ללא כוונת סילוק וללא מועד לסילוק. בעצם מדובר על מעין השקעה נוספת של א' ב-ב'. **שימו לב** שחברה א' כרגע לא יכולה להנות מהפרשי השער הנ"ל כי היא לא מקבלת את הכסף חזרה, אין כוונת סילוק. לכן IAS21 אוסר על הכרה בהכנסה ודורש לרשום את הפרשי השער הנ"ל כ-**קרן מהפרשי תרגום**. לכן במקום לרשום את הפקודה:

	ח' הלוואה לקבל
300	ז' הכנסות מהפרשי שער
נרשום את הפקודה :	
300	ח' הלוואה לקבל
	ז' קרן מהפרשי תרגום

דגשים:

1. **מבחינת מ"ה** – ה-300 שם מהווה הכנסה לכל דבר ועניין ולכן מ"ה רוצה על כך כסף. נניח ששיעור המס הוא 25% - מ"ה רוצה 75 שם.
בהתאם להוראות IAS12 אם יש חבות במס על סעיף המוצג ברווח הכולל האחר עלינו לרשום אותה בתוך הסעיף עצמו זאת כדי שהוא יוצג נטו ממס. לכן הפקודה הנוספת אותה נצטרך להציג היא:

	ח' קרן מהפרשי תרגום
75	ז' מיסים לשלם

כך שהקרן מוצגת נטו בסכום של 225 שם
 2. שימו לב כי בדוגמא שהוצגה הפרשי השער נוצרו אצל חברה א' כי היא נתנה הלוואה בדולרים. אבל אם למשל היא היתה נותנת הלוואה בש"ח, אז הפרשי השער היו נוצרים אצל החברה הכלולה שהיא מבחינתה היתה מציגה אותם בדו"ח רוה"ס. אסור לחברה א' למשוך אותם כרווחי אקוויטי צריך לנטרל אותם מהרווח והפסד לצורך רישום רווחי אקוויטי ובמקום זאת לרשום עליהם פקודה של:

	ח' השקעה
300	ז' קרן מהפרשי תרגום

יתכן גם מצב שחברה א' נתנה לחברה ב' הלוואה באירו (לא מטבע הפעילות שלה ולא של הכלולה). במקרה זה הפרשי השער ייווצרו גם אצל המשקיעה וגם אצל הכלולה, לכן נצטרך לבצע את שתי הפקודות.

3. עד כה עסקנו במצב אשר בו החברה המשקיעה נתנה הלוואה לכלולה. אותו טיפול חשבונאי נבצע במצב שבו הכלולה נתנה הלוואה למשקיעה ללא כוונה וללא מועד סילוק.

דוגמא לנושא:

חברה א' מחזיקה ← 40% מהון המניות של ב'.

מטבע הפעילות של א' ₪.

מטבע הפעילות של ב' \$.

להלן נתונים לגבי שע"ח :

₪ ← €	₪ ← \$	
2	1.2	01/15
3	1.4	ממוצע
4	1.5	12/15

שיעור המס של חברה א' – 30%

שיעור המס של חברה ב' – 20%

נדרש: הצג את ההשפעה על הקרן מהפרשי תרגום כאשר ב-01/15 חברה א' נותנת לחברה ב' הלוואה ללא כוונה ומועד סילוק וזאת תחת שלושה מצבים בלתי תלויים:

א. ההלוואה בסכום של \$10,000

פיתרון

במצב זה הפרשי השער נוצרים רק אצל חברה א' כי היא מודדת בש"ח והיא נתנה הלוואה דולרית. לעומת זאת אצל חברה ב' אין הפרשי שער בגלל שהיא קיבלה הלוואה דולרית והיא מודדת בדולרים לכן חברה א' רושמת :

$$10,000 * (1.5 - 1.2) = 3,000 \quad \text{ח' הלוואה לקבל}$$

ז' קרן מהפרשי תרגום

$$3,000 * 0.3 = 900 \quad \text{ח' קרן מהפרשי תרגום}$$

ז' מיסים לשלם

כך שהקרן מהפרשי תרגום היא 2,100 נטו ממס

ב. ההלוואה היא 10,000 ₪

פיתרון

הפעם אצל א' לא נוצרים הפרשי שער כי היא מודדת בש"ח והיא נתנה הלוואה שקלית לעומת זאת אצל ב' כן נוצרים הפרשי שער כי היא מודדת ב-\$ והיא קיבלה הלוואה שקלית נבצע תנועה בהלוואה לשלם ב-\$:

$$\frac{10,000}{1.2} = (8,333) \quad 01/15 \text{ קיבלה הלוואה}$$

$$P.N \quad \boxed{1,666} \quad \text{הכנסות מהפרשי שער}$$

$$\frac{10,000}{1.5} = (6,667) \quad 12/15$$

בדו"ח רוה"ס של חברה ב' מופיעה הכנסה מהפרשי תרגום בסך של $1,666 * 0.8 = 1,333$ לפני שהחברה המשקיעה מושכת רווחי אקוויטי היא חייבת לתקן את דו"ח רוה"ס שלה. היא צריכה להוציא מדו"ח רוה"ס את ההכנסה של 1,333. במקום זה היא מבצעת פקודה:

$$40\% * 1,333 * 1.4 = 746 \quad \text{ח' השקעה}$$

ז' קרן מהפרשי תרגום

הערות:

1. נזכיר – ח-ן ההשקעה לסוף השנה מתורגם לפי מועד הדיווח ולכן כל תנועה בחשבון ההשקעה אשר נרשמת לפי שער שונה ממועד הדיווח משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום. הפקודה שרשמנו היא לפי שע"ח ממוצע ולכן בגין הקרן הזאת נוצרת עוד קרן מהפרשי

$$\text{תרגום של : } 0.4 * 1,333 * (1.5 - 1.4) = 53$$

לכן במקום לרשום פעמיים קרן מהפרשי תרגום ניתן לרשום את הפרשי השער לפי שע"ח למועד הדיווח

$$\text{דהיינו : } 0.4 * 1,333 * 1.5 = 800$$

אפשר גם לא לרשום את הפקודה הראשונה וגם לא את השניה אלא הדבר היחידי שנעשה הוא לנטרל את הסכום של 1,333 מרישום האקוויטי ואז כל ה-800 ₪ האלה יכנסו לתוך ה-P.N של הקרן מהפרשי תרגום

ג. ההלוואה היא € 10,000

פיתרון

במקרה הפרשי השער נוצרים גם אצל א' וגם אצל ב' אצל א' כי היא מודדת בש"ח והיא נתנה הלוואה באירו ולכן נוצרים הפרשי שער בגין השקל לעומת האירו .
אצל ב' כי היא מודדת בדולרים והיא קיבלה הלוואה באירו . אז נוצרו הפרשי שער בין הדולר לבין האירו .

נחשוב ראשית מהפרשי השער אצל א'

$$10,000 * (4 - 2) = 20,000 \quad \begin{array}{l} \text{ח' הלוואה לקבל} \\ \text{ז' קרן מהפרשי תרגום} \end{array}$$

$$20,000 * 0.3 = 6,000 \quad \begin{array}{l} \text{ח' קרן מהפרשי תרגום} \\ \text{ז' מיסים לשלם} \end{array}$$

בנטו הקרן היא 14,000 ₪

נחשוב כעת על הפרשי השער אצל ב'

נבצע תנועה בהלוואה לשלם ב-\$:

$$10,000 * \frac{2}{1.2} = (16,667) \quad \begin{array}{l} \text{01/15 קיבלה הלוואה} \\ \text{P.N} \end{array}$$

$$10,000 \quad \begin{array}{l} \text{הכנסות מהפרשי שער} \\ \text{P.N} \end{array}$$

$$10,000 * \frac{4}{1.5} = (26,667) \quad \begin{array}{l} \text{12/15} \\ \text{P.N} \end{array}$$

בדו"ח רוה"ס רשומות אצל ב' הוצאות נטו ממס של \$8,000 = 10,000 * 80% אסור למשוך אותן כרווחי אקוויטי לכן נבטל את ההוצאה . אנו מתקנים את הדו"ח רוה"ס של הכלולה . מבטלים את ההוצאה של ה-8,000 ורק אז רושמים רווחי אקוויטי. מה עושים עם ה-8,000 אחת מהאפשרויות הבאות :

א. כלום ואז זה יתקבל ב-P.N של הקרן

ב. לרשום כממוצע ואז ב-P.N של הקרן יתקבל ההפרש בין הממוצע לבין סוף שנה

ג. לפי שער סגירה ואז ה-P.N כלל לא יכול את זה

נדגים לפי ג'

$$40\% * 8k * 1.5 = 4,800 \quad \begin{array}{l} \text{ח' קרן מהפרשי תרגום} \\ \text{השקעה} \end{array}$$

עסקת גידור

הקדמה :

נניח שמטבע הפעילות של הישות הוא ₪. והיא רכשה קרקע בארה"ב המניבה הכנסות בדולרים. ברגע זה הישות חשופה לסיכונים הבאים :

- א. סיכון שווי"ה- יתכן שערך הקרקע ירד
 ב. סיכון מטבע – יתכן ששער החליפין ירד והיא תפסיד

נרחיב לגבי סיכון המטבע :

ישות יכולה לצמצם לאף להימנע מסיכון המטבע . איך ? היא יכולה לקחת הלוואה באותו מטבע, ואז ברגע ששע"ח יעלה על הנכס היא תרוויח ועל ההלוואה היא תפסיד ואם זה בדיוק באותו סכום הנטו הוא 0. ולהיף אם שע"ח ירד זה נקרא **עסקת גידור**.

היום יש מכשירים הרבה יותר מתקדמים לביצוע עסקת גידור כגון: אופציות על מטבע, עסקאות עתידיות על מטבע, אנו לא נדרשים לדעת אותן. אנו נדרשים לדעת אך ורק את העסקה הפרמיטיבית ביותר שהיא הלוואה.

מה הקשר לנושא שלנו?

נניח שמטבע הפעילות של א' הוא ₪ והיא רוכשת השקעה בכלולה אשר מטבע הפעילות שלה הוא \$. למעשה חברה א' חשופה לסיכון מטבע – סיכון דולר ולכן היא רשאית לגדר את ההשקעה וכפי שאמרנו שהיא תקבל הלוואה בדולרים . בכל מקרה מה שמיוחד במקרה זה שה הפרשי השער בגין ההשקעה הרי לא נרשמים ברוה"ס אלא בקרן מהפרשי תרגום לכן חובה גם את הפרשי השער בגין עסקת הגידור לרשום בקרן מהפרשי תרגום.

הפקודה היא :

ח' קרן מהפרשי תרגום

ז' הלוואה לשלם

דגשים :

1. כדי שהלוואה תחשב לעסקת גידור היא חייבת להיות באותו מטבע של ההשקעה והישות חייבת ליעד אותה כעסקת גידור.
2. תקופת הגידור היא אך ורק התקופה המקבילה בין ההשקעה לבין ההלוואה.

	תקופת השקעה	
	תקופת הלוואה	
הפרשי שער רוה"ס	הפרשי שער קרן	הפרשי שער רוה"ס

3. אם השקענו \$100,000 ולקחנו הלוואה בסכום גבוה יותר אז חלק מההלוואה הוא לא עסקת גידור. העניין הוא שבגין ההשקעה אנחנו רושמים קרן מהפרשי תרגום ברוטו ובגין ההלוואה אנו רושמים קרן מהפרשי תרגום היא נטו. לכן כדי שעסקה תחשב עסקת גידור

ניתן לקחת הלוואה יותר גבוהה מההשקעה בגובה השפעת המס דהיינו ניתן לקחת הלוואה

$$\text{בגובה: } \frac{\text{השקעה}}{1 - \%tax}$$

4. כפי שאמרנו פק"י בגין עסקת הגידור היא :

ח' קרן מהפרשי תרגום

ז' הלוואה לשלם

אבל מבחינת מ"ה זה נחשב כהוצאה ועל כן הוא נותן הטבת מס, מכאן הפקודה היא :

ח' מס לשלם

ז' קרן מהפרשי תרגום

וזה גורם לקרן מהפרשי תרגום בגין ההלוואה להיות נטו ממס.

5. כעיקרון אם ההלוואה נושאת ריבית, הריבית נשארת כרגיל ברוה"ס. היא לא מהווה עסקת

גידור. אבל אם מדובר על ריבית לז"א כגון: הפחתת ניכיון אנחנו רואים בזאת כאילו

שילמנו את הריבית ולקחנו אותה חזרה כהלוואה ולכן היא מהווה חלק מעסקת הגידור.

דוגמא כוללת:

ב-01/15 רכשה חברה א' ← 40% מהון המניות של חברה ב' תמורת \$200,000.

ההון העצמי של חברה ב' לאותו יום \$300,000.

נתונים נוספים:

1. מטבע הפעילות של חברה א' הוא ₪
- מטבע הפעילות של חברה ב' הוא \$
2. במועד הרכישה השוו"ה של מכונה אצל ב' גבוה ב-\$40,000 מערכה הפנקסני ויתרת חייה 4 שנים.
3. לצורך מימון ההשקעה לקחה חברה א' הלוואה בסך \$80,000 ויעדה אותה כעסקת גידור.
4. רווחי חברה ב' בשנת 2015 \$100,000 מתפלגים שווה
5. חברה ב' הכירה בקרן שערוד בסך \$60,000
6. ב-01/04/15 מכרה חברה א' לחברה ב' מלאי תמורת \$40,000. עלות המלאי 30,000 ₪ והוא טרם מומש.
7. ב-01/07/15 הכריזה וחילקה חברה ב' דיבידנד בסכום של \$20,000
8. ב-01/10/15 נתנה חברה א' ל-ב' הלוואה בסך \$50,000. להלוואה לא נקבע מועד סילוק ואין כוונה לסלקה בטווח הנראה לעין
9. שיעור המס החל על חברה א' – 30%
- שיעור המס החל על חברה ב' – 25%
10. שערי חליפין:

1.2	01/15
1.4	04/15
1.6	07/15
1.7	ממוצע
1.8	10/15
2	12/15

נדרש:

- א. הצג את התנועה בח-ן ההשקעה לרבות התנועה בקרן מהפרשי תרגום
- ב. נתח את הרכב הקרן מהפרשי תרגום

פיתרון

קרן מהפרשי תרגום	השקעה	
	240,000	01/15 – עלות (1)
	68,000	אקוויטי (2)
	(5,100)	ה.ע"ע (3)
	40,800	קרן שערוד (4)
	(7,800)	ע"פ א ← ב מלאי (5)
	(12,800)	דיבידנד (6)
(171,758)	171,758	קרן מהפרשי תרגום
(7,000)		יתרות כספיות לז"א (8)
44,800		עסקת גידור (9)
(133,958)	494,858	12/15 יתרה (7)

נדרש ב' – ניתוח קרן מהפרשי תרגום

שימו לב כי חברה א' מציגה גם ברווח הכולל האחר וגם בדו"ח על המצב הכספי קרן של 133,958 זה אותו סכום כיוון שזו השנה הראשונה.

מה ההרכב ?

$200,000 * (2 - 1.2) = (160,000)$	1. עלות ההשקעה
$\left(40\% * 100k - \frac{12k}{4}\right) * (2 - 1.7) = (11,100)$	2. רווחי אקוויטי
$40\% * 60k * (2 - 1.7) = (7,200)$	3. קרן שערוד
$40\% * 20,000 * (2 - 1.6) = 3,200$	4. דיבידנד
$5,571 * (2 - 1.4) = 3,343$	5. עסקת פנימית
(7,000)	6. יתרות כספיות לז"א
44,800	7. עסקת גידור
133,957	סה"כ

הסברים:**(1) עלות-**

עלינו לחשב ע"ע כיון שמטבע הפעילות הוא דולר עדיף לחשב את ע"ע בדולרים

	200,000	תמורה
$40\% * 300,000 =$	(120,000)	נרכש
	80,000	ע"ע

ייחוס ע"ע:

16,000	מכונה
(4,000)	מ"נ
68,000	מוניטין
80,000	סה"כ

(2) רווחי אקוויטי-

כיוון שמתפלגים באופן שווה נתרגם לפי ממוצע

$$40\% * 100k * 1.2 = 68,000$$

(3) ה.ע"ע-

התרגום לפי ממוצע

$$\frac{16,000 * 0.75}{4} * 1.7 = 5,100$$

(4) קרן שערוד-

בהעדר נתון אחר ההנחה שמתפלג ממוצע

$$40\% * 60k * 1.7 = 40,800$$

(5) ע"פ א ← ב-

נחשב ראשית את הרווח בשקלים :

$$40k * 1.4 = 56,000 \quad \text{תמורה :}$$

$$(30,000) \quad \text{עלות :}$$

$$26,000 * 0.75 * 0.4 = 7,800 \quad \text{רווח בניכוי מס :}$$

$$\frac{7,800}{1.4} = 5,571 \quad \text{הניפוח בדולרים :}$$

כרגע בתנועה בח-ן ההשקעה אנו מציגים את דחיית הרווח בסכום של 7,800 .

(6) דיבידנד-

הכלולה הכריזה דיבידנד של \$20,000 המשקיעה מקבלת 40% - 8,000 דולר ובש"ח

$$8,000 * 1.6 = 12,800$$

(7) יתרה 12/15-

עלינו לתרגם את יתרת ההשקעה לסוף השנה ואז לתרגם למועד הדיווח

נחשב : \$

$$300,000 + 100k + 60k - 20k) * 40\% = 176,000 \quad \text{חלקינו בשווי}$$

$$(5,571) \quad \text{ע"פ}$$

ע"ע :

$$12,000 \quad \text{מכונה}$$

$$(3,000) \quad \text{מ"נ}$$

$$68,000 \quad \text{מוניטין}$$

$$247,429 \quad \text{סה"כ}$$

$$247,429 * 2 = 494,858 \quad \text{מתורגם}$$

פקודת יומן :

$$(171,758) \quad \text{ח' השקעה}$$

ז' קרן מהפרשי תרגום

(8) יתרות כספיות לז"א-

חברה א' נתנה לחברה ב' הלוואה ללא כוונת החזר וללא מועד סילוק כיוון שההלוואה היא דולרית הפרשי השער נוצרים אצל חברה א' והם נרשמים כחל מהקרן ולא ברוה"ס

$$\text{נחשב: } 50,000 * (2 - 1.8) = 10,000$$

פקודת היומן:

	ח' הלוואה לקבל
10,000	ז' קרן מהפרשי תרגום
	ובנוסף השפעת המס:
	ח' קרן מהפרשי תרגום
$10,000 * 0.3 = 3,000$	ז' מיסים לשלם
	לכן הקרן נטו היא 7,000

(9) עסקת גידור-

חברה א' לקחה הלוואה בסך \$80,000 באותו מטבע כמו ההשקעה ויעדה את ההלוואה לעסקת גידור (לעיתים בתרגילים חסר הנתון הזה לכן יש להניח שניעוד הוא לעסקת גידור). שימו לב ששכום ההלוואה נמוך מעלות ההשקעה כך שברור שכל ההלוואה היא מגדרת.

בגין ההלוואה הזאת נוצרו הפרשי שער של : $80k * (2 - 1.2) = 64,000$
לא רושמים זאת כהוצאה אלא כקרן לכן פקודת היומן היא

	ח' קרן מהפרשי תרגום
64,000	ז' הלוואה לשלם
	ח' מס לשלם
$30\% * 63,000 = 19,200$	ז' קרן מהפרשי תרגום
$64k - 19.2k = 44,800$	בנטו

מימוש קרן מהפרשי תרגום

אמרנו שהחברה המשקיעה לא מכירה בהכנסות מהפרשי שער כי היא לא נהנית מהפרשי השער הנ"ל כיוון שפעילות הכלולה מנותקת מפעילות המשקיעה ואין כמעט העברות כספים ביניהן. אנחנו מסווגים את הקרן לרוה"ס כאשר יש ירידה בשיעור החזקה.

דגשים :

1. אם הירידה בשיעור ההחזקה היא בתוך השפעה מהותית בין אם מדובר על מכירה ובין אם מדובר על הנפקה של הכלולה נממש חלק יחסי של הקרן. למשל: אם שיעור ההחזקה ירד מ-40% ל-30% נממש 25% מהקרן (רבע).
 2. אם יש איבוד השפעה מהותית בין אם מכרנו את מלוא ההשקעה ובין אם לאו. ממשים את מלוא הקרן מהפרשי תרגום לאור גישת המעברים.
 3. שימו לב שבעת הירידה בשיעור ההחזקה אנו ממשים את הקרן כמקשה אחת ולא חשוב ממה היא נובעת.
 4. שימו לב שאנו מממשים את הקרן רק בעת ירידה בשיעור ההחזקה ולא מממשים אותה במקרים כמו: פרעון היתרות הכספיות לז"א או פרעון עסקת הגידור.
 5. שימו לב שיש הבדל מהותי בין הקרן מהפרשי תרגום הנוסעת מההשקעה לבין הקרן הנובעת מחוץ להשקעה. הקרן הנוסעת ממרכיבי ההשקעה אינה מושפעת מנושא המס של המשקיעה. ואילו עסקת הגידור והיתרות הכספיות – הקרן היא בניכוי מס.
- נזכיר-** כשאנו מסווגים מחדש לרוה"ס חייבים להפריד בין הרווח ברוטו לבין נושא המס. לכן כשאנו מסווגים לרוה"ס את הקרן הנובעת ממרכיבי ההשקעה הפקודה תהיה:
- ח' קרן מהפרשי תרגום
ז' רווח הון
או להיפך.
- כאשר אנו מסווגים מחדש את הקרן בגין המרכיבים של עסקת הגידור והיתרות הכספיות הפקודה תהיה:
- ח' קרן מהפרשי תרגום ← בסכום נטו כדי לסגור אותה
ז' רווח הון ← בסכום ברוטו
ח' הוצאות מס שוטפות
או כמובן להיפך.

פיננסית מתקדמת א- שיעור 25**דוגמא למימוש ההשקעה :**

חברה א' מחזיקה 40% מחברה ב' .

מטבע הפעילות של א' ₪

מטבע הפעילות של ב' \$

להלן הרכב ההשקעה ל-12/15 :

חלק בשווי המאזני : $80,000 = 100,000 * 40\% * 2$

מוניטין	8,000
סה"כ	88,000

להלן הרכב הקרן מהפרשי תרגום :

בגין מרכיב ההשקעה (10,000)

בגין יתרות כספיות ז"א (3,000) ← לאחר ניכוי מס של 1,000 ₪

נדרש : הצג פק"י במקרים הבלתי תלויים הבאים :

א. חברה א' מכרה את מלוא ההשקעה תמורה 100,000 ₪

פיתרון**שלב ראשון-**

<u>חובה</u>	<u>זכות</u>
מזומן	100,000
השקעה	88,000
רווח הון	12,000

שלב שני- נממש את קרן ההון בגין מרכיבי ההשקעה -

ח' קרן הון	10,000
ז' רווח הון	

שלב שלישי – נממש את קרן ההון בגין היתרות הכספיות

<u>חובה</u>	<u>זכות</u>
קרן הון	3,000
רווח הון	4,000
הוצאות מס שוטפות	1,000

ב. חברה א' מכרה רבע מההשקעה תמורת 30,000 ₪

פיתרון

שלב ראשון

חובה	זכות
מזומן	30,000
השקעה	22,000
רווח הון	8,000

שלב שני - נממש את קרן ההון בגין מרכיבי ההשקעה

ח' קרן הון	2,500
ז' רווח הון	

שלב שלישי - נממש את קרן ההון בגין היתרות הכספיות

חובה	זכות
קרן הון	3,000
רווח הון	4,000
הוצאות מס שוטפות	1,000

ג. חברה ב' הנפיקה מניות תמורת 100,000 דולר וכתוצאה מכך שיעור החזקה ירד ל-30%

פיתרון

שלב ראשון - יש למצוא את ח-ו ההשקעה מיד לאחר הנפקה :

$$\text{חלקיינו בשווי} = 200k * 30\% * 2 = 120,000$$

$$\text{מוניטין} = 8,000 * \frac{30\%}{40\%} = 6,000$$

סה"כ 126,000

פקודת היומן

$$\text{ח' השקעה} \\ \text{ז' רווח הון} \quad 126k - 88k = 38,000$$

שלב שני - נממש את קרן ההון בגין מרכיבי ההשקעה

ח' קרן הון	2,500
ז' רווח הון	

שלב שלישי – נממש את קרן ההון בגין היתרות הכספיות

<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	
	3,000	קרן הון
4,000		רווח הון
	1,0000	הוצאות מס שוטפות

סוגיות לגבי חברה כלולה**1. ירידת ערך לנכס ספציפי-**

נפעיל את אותה טכניקה שלמדנו ב-IAS28 רק את החישובים נבצע לפי מטבע הפעילות של החברה הכלולה כדלקמן :

א. שלב ראשון – חישוב הנכס אצל הכלולה שזה הנמוך מבין העלות המופחתת המקורית לבין סב"ה .

ב. שלב שני – מציאת הנכס מנק' מבט המשקיעה שזה הנמוך מבין עלות מופחתת מקורית מבחינתה לבין הסב"ה .

ג. שלב שלישי – יתרת עודף עלות – הפער בין שני השלבים הקודמים כפול שיעור ההחזקה

ד. שלב רביעי – ירידת הערך – הסכום אותו מצאנו בשלב שלישי פחות הערך הפנקסני של ע"ע

כאמור כל החישובים הנ"ל נעשו לפי מטבע הפעילות של החברה הכלולה

כיצד נתרגם אותם ?

את יתרת ע"ע (שלב שלישי)- כרגיל לפי מועד הדיווח .

את ירידת הערך (שלב רביעי)- לפי מועד ההכרה בהוצאה בד"כ ממוצע.

דוגמא לנושא:

ב-15/01 רכשה חברה א' 40% מהון המניות של חברה ב'

מטבע הפעילות של א' – נח מטבע הפעילות של ב' \$.

באותו יום בספרי חברה ב' מכונה אשר שוויה ההוגן – \$120,000 ערכה הפנקסני \$80,000 ויתרת חייה 10 שנים .

ב-15/12 נוצרו סימנים לירידת ערך המכונה . סב"ה ל-12/15 נקבע ל-\$81,000

שערי חליפין :

01/15 1.2

ממוצע 1.4

12/15 1.5

נדרש: ערוך תנועה בעודף העלות

פיתרון

12/15	ירידת ערך	הפחתה	01/15	סעיף
5,400	(15,120)	(2,240)	19,200	מכונה :

עודף העלות ב-12/15 המיוחס למכונה הוא $16,000 = 40\% * 40,000$

בש"ח: $16,000 * 1.2 = 19,200$

הפחתה בדולרים: $1,600 = \frac{16,000}{10}$

בש"ח לפי שע"ח ממוצע $1,600 * 1.4 = 2,240$

ירידת ערך

אצל חברה ב'

ספרי ב' $80K * \frac{9}{10} = 72,000$

סב"ה 81,000

לכן אצל ב' 72,000

אצל א'

ספרי א' מופחת $120k * \frac{9}{10} = 108,000$

סב"ה 81,000

יתרת ע"ע $(81,000 - 72,000) * 40\% = 3,600$

$$3,600 - 16,000 * \frac{9}{10} = 10,800$$

רק עכשיו חושבים על תרגום לש"ח :

$$10,800 * 1.4 = 15,120$$

$$3,600 * 1.5 = 5,400$$

למען הסר ספק השורה לא מאוזנת כיוון שיש קרן מהפרשי תרגום .

2. ירידת ערך להשקעה בכללותה – לגבי סוגיה זו יש שתי גישות :

א. ההפרשה לירידת ערך היא פריט שקלי- ההשקעה בכללותה מנוהלת בישראל בש"ח היא רק מפיקה הכנסות בדולרים. בהתאם לכך יש להפעיל את IAS36 בישראל . וכיוון שההכנסות מופקות בדולרים את סב"ה נחשב בדולרים ונתרגם לפי מועד הדיווח – בהתאם לגישה זו ההפרשה אינה משפיעה על קרן מהפרשי תרגום כיון שזו גישה יותר קלה כך נפעל אלא אם נידרש במפורש אחרת

ב. ההפרשה לירידת ערך היא פריט דולרי – הרעיון הוא שחשבון ההשקעה מיצג את חלקה של המשקיעה בנכסי הכלולה בדולרים אם יש ירידת ערך של ההשקעה בכללותה המשמעות היא שערך הנכסים של הכלולה ירד לכן יש להתייחס לירידת ערך של ההשקעה בכללותה בדיוק כמו בירידת ערך לנכס ספציפי. המשמעות היא – נחשב או נבצע את כל החישובים בדולרים, את יתרת ההפרשה נתרגם לפי מועד הדיווח ואת הפסד ההון נתרגם לפי מועד ההכרה – בד"כ ממוצע. בהתאם לגישה הזאת ההפרשה כן משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום.

דוגמא לנושא :

ב-01/14 רכשה חברה א' 40% מהון המניות של חברה ב' תמורת \$40,000 .

ההון העצמי של חברה ב' לאותו יום הוא \$100,000

מטבע הפעילות של א' – ₪

מטבע הפעילות של ב' - \$

בשנים 2014 ו-2015 הרוויחה חברה ב' בכל שנה \$20,000 .

החל מ-12/14 יש סימנים לירידת / עליית ערך ההשקעה .

סב"ה :

12/14 – \$38,000

12/15 – \$50,000

שערי חליפין :

1.2 01/14

1.3 ממוצע

1.5 12/14

1.8 ממוצע

2 12/15

נדרש: הצג את התנועה בחשבון ההשקעה לפי שתי גישות מקובלות ליצידת הפרשה

פיתרון

קרון מהפרשי תרגום	הפרשה	קרון מהפרשי תרגום	הפרשה	השקעה	
				$40k * 1.2 = 48,000$	01/14 עלות
				$40\% * 20k * 1.3 = 10,400$	אקוויטי
	(13,000)		(15,000)		הפסד הון (2)
(11,600)	(2,000)	(13,600)		13,600	קרון מהפרשי תרגום
(11,600)	(15,000)	(13,600)	(15,000)	72,000	12/14 יתרה (1)
				$40\% * 20k * 1.8 = 14,400$	אקוויטי
	7,200		3,000	---	הפסד הון
(21,400)	(4,200)	15,600		25,600	קרון מהפרשי תרגום
(33,000)	(12,000)	(39,200)	(12,000)	112,000	12/15 יתרה (3)

הסברים

(1) נחשב את ההשקעה הדולרים ל-12/14

חלקינו בשווי : $0.4 * 120,000 = 48,000$

אין ע"ע

השקעה בש"ח : $48,000 * 1.5 = 72,000$

(2) גישה א' - פריט שקלי – נחשוב רק בש"ח :

ערך פנקסני של ההשקעה 72,000

סב"ה $38,000 * 1.5 = (57,000)$

הפרש 15,000

פקודת היומן

ח' הפסד הון

15,000 ז' הפרשה לירידת ערך

כמובן שאין השפעה על הקרן מהפרשי תרגום

גישה ב' - פריט דולרי – את כל החישובים נבצע בדולרים

ערך פנקסני \$48,000

סב"ה : $(\$38,000)$

מכאן יתרת ההפרשה היא \$10,000

כעת נתרגם לש"ח :

10,000 * 1.3 = 13,000 ח' הפסד הון

10,000 * 1.5 = 15,000 ז' הפרשה

2,000 ח' קרן מהפרשי תרגום

בגישה זו יש השפעה על הקרן

(3) שוב עלינו למצוא את ח-הן ההשקעה בדולרים $40\% * 140,000 = 56,000\$$

נתרגם לש"ח לפי מועד הדיווח $56,000 * 2 = 112,000$

קרן מהפרשי תרגום : 25,600

(4) רווח הון –

גישה א' - פריט שקלי נחשוב רק בש"ח :

ערך פנקסני של ההשקעה 1122,000

סב"ה $50,000 * 2 = (100,000)$

הפרש 12,000

רשומה 15,000

נתקן 3,000

פקודת היומן :

ז' רווח הון
 ח' הפרשה לירידת ערך 3,000

כמובן שאין השפעה על הקרן מהפרשי תרגום

גישה ב' - פריט דולרי - את כל החישובים נבצע בדולרים

$$\text{ערך פנקסני} = 56,000 = 0.4 * 140k$$

סב"ה : (\$50,000)

מכאן יתרת ההפרשה היא \$6,000

רשומה \$10,000

נתקן \$4,000

כעת נתרגם לש"ח :

$$\text{ז' רווח הון} \quad 4,000 * 1.8 = 7,200$$

$$\text{ח' הפרשה} \quad 6,000 * 2 = 12,000$$

$$\text{ח' קרן מהפרשי תרגום} \quad 4,200$$

בגישה זו יש השפעה על הקרן

נסביר כעת את הסכום של ה-4,200 אשר נוצר בגין ההפרשה - ממה נוצר ה-4,200?

נקודת המוצא תמיד תהיה מטבע פעילות \$

$$\text{ההפרשה י"פ} = 5,000 = (2 - 1.5) * (10,000)$$

$$\text{רווח הון} \quad 4,000 * (2 - 1.8) = (800)$$

 סה"כ 4,200

3. מועדי דיווח שונים - לצורך ההסבר נניח שתאריכי הדו"ח :

של החברה המשקיעה הם 01/01-31/12

ותאריכי הדו"ח של החברה הכלולה הם : 01/10-30/09

נסביר כי אנו מנהלים שווי מאזני אך ורק אם מקסימום הפער הוא 3 חודשים כמתואר בדוגמא שלנו. ניהול השווי המאזני הוא על סמך תאריכי הדו"חות של החברה הכלולה. למעשה נחשב את חשבון ההשקעה הדולרי ל-30/09 ונתרגם לפי שע"ח של ה-30/09. המשמעות היא שהקרן מהפרשי תרגום היא לתקופת הדו"ח של החברה הכלולה דהיינו היא לא כוללת את הפרשי השער אשר נוצרו ברבעון האחרון של השנה והיא כן כוללת את

הפרשי השער שנוצרו ברבעון האחרון אשתקד. **נזכיר כי** הנושא הזה הוא כמעט ולא רלוונטי ברוב המדינות תאריכי הדו"חות זה ה-31/12.

4. מיסים

- א. נזכיר כי כתוצאה מהליך ההצגה לא נוצרים הפרשים זמניים כך שלא עולה שאלה של מיסים נדחים.
- ב. אם בספרי החברה הכלולה יש מיסים נדחים אנחנו מתרגמים אותם כמו כל שאר הנכסים וההתחייבויות לפי מועד הדיווח.
- ג. מיסים נדחים בגין ע"ע לפי שיעור המס של הכלולה כי אצלה תהא ההשבה.
- ד. מיסים נדחים בגין עסקאות פנימיות – לפי שיעור המס של הרוכשת את הנכס.
- ה. מיסים נדחים בגין ההשקעה – אנחנו יוצרים מיסים נדחים בגין ההשקעה בשני מצבים:

1. כאשר יש כוונת מכירה

2. כיוון שאנו עוסקים בחברה כלולה בחו"ל חל מס על דיבידנד בין חברות וכיוון שהמשקיעה אינה שולטת על מדיניות הדיבידנדים נצטרך ליצור בכל מקרה מיסים נדחים אלא אם יש הסכמים בין בעלי המניות לאי חלוקת דיבידנד. אע"פ כן כדי שתוכלו ליצור מ"נ צריך לקבל כנתון מהו שיעור המס החל על מקבל הדיבידנד. (אם זה לא נתון אי אפשר לעשות).

דגש : כדאי לשים לב שההפרש הזמני בגין ההשקעה נובע בחלקו מקרן מהפרשי תרגום ועל כן יצירת המיסים הנדחים מתבצעת בחלקה כנגד הקרן עצמה.

דוגמא לנושא:

חברה א' מחזיקה 40% מהון המניות של ב'.

מטבע הפעילות של א' – ₪

מטבע הפעילות של ב' – \$

להלן התנועה בחשבון ההשקעה :

השקעה	קרן מהפרשי תרגום	
100,000		01/15 - עלות
80,000		אקוויטי
20,000	(20,000)	קרן מהפרשי תרגום
	(3,000)	יתרות כספיות לז"א
200,000	(23,000)	12/15 יתרה

נתונים נוספים :

1. שיעור המס לרבות מס חברות , מס רו"ה , מס על דיבידנד – 25%
2. יתרות כספיות לז"א – מוצגות בניכוי מס שוטף .

נדרשים :

1. הצג פק"י בהנחה שב-12/15 הישות הכריזה על כוונתה למכור את חברה ב'.

פיתרון

ברגע שנוצרה כוונת מכירה יש ליצור מס נדחה על ההשקעה

הפרש זמני :

השקעה בספרים 200,000

בסיס המס (100,000)

הפרש זמני 100,000

מס $25\% * 100k = 25,000$

ההפרש הזמני נובע גם מרווחי אקוויטי וגם מקרן מהפרשי תרגום לכן הפקודה היא :

זכות	חובה
	הוצאות מ"נ
	$80k * 25\% = 20,000$
	קרן מהפרשי תרגום
	$20k * 25\% = 5,000$
25,000	מ"נ

דגשים :

א. היתרות הכספיות לז"א כלל לא קשורות לנושא המ"נ כי הן לא חלק מההפרש הזמני .

ב. סה"כ הקרן מהפרשי תרגום לתאריך המאזן היא $23k - 5k = 18,000$ כאשר ה-18,000 מורכב מ :

1. מרכיבי השקעה המוצגים נטו ממ"נ $20k - 5k = 15,000$

2. מיתרות כספיות לז"א אשר מוצגות נטו ממס שוטף של 3,000

2. ב-01/16 ההשקעה נמכרה תמורה 240,000 ₪ נדרש פק"י :

פיתרון

נסכם :

רווח הון $40k + 4k + 20k = 64,000$

<u>זכות</u>	<u>חובה</u>	
א. מכירת השקעה		
	240,000	מזומן
	200,000	השקעה
	40,000	רווח הון
ב. מימוש קרן הון		
	3,000	קרן הון
$\frac{3k}{0.75} = 4,000$		רווח הון
	1,000	הוצאות מס שוטפות
ג.		
	20,000	קרן הון
20,000		רווח הון
ד. סגירת מ"נ		
	25,000	מ"נ
20,000		הוצאות מ"נ
5,000		קרן הון
ה. ניתן ביטוי לחבות המס		
	$(240k - 100k) * 25\% = 35,000$	הוצאות מס שוטפות
35,000		מיסים לשלם

הוצאות מס:

$$1,000 + 35,000 = (36,000) \text{ שוטפות}$$

נדחות 20,000

סה"כ 16,000

שזה בדיוק 25%

3. כיצד היתה משתנה התשובה לסעיפים 1+2 אם לא היתה כוונת מכירה ?

פיתרון

עדיין ב-12/15 היינו צריכים ליצור מיסים נדחים זאת כתוצאה מהנושא של דיבנדנד לכן בכל מקרה ב-12/15 מבצעים את הפעולה :

ח' הוצאות מ"נ 20,000

ח' קרן מהפרשי תרגום 5,000

ז' מ"נ 25,000

היינו סוגרים את המ"נ רק כשהיינו מקבלים דיבנדנד כאשר הנקודה החשובה היא שבניגוד למכירה פקודת הסגירה של המ"נ היא :

ח' מ"נ

ז' הוצאות מ"נ

אנו לא נוגעים בקרן מהפרשי תרגום כי היא לא ממומשת כשמקבלים דיבנדנד.

5. שינוי במטבע הפעילות -

א. מעבר ממטבע פעילות שונה למטבע פעילות זהה- כל עוד מטבע הפעילות היה שונה יצרנו קרן מהפרשי תרגום. ברגע שהוא הפך להיות זהה אנחנו מקפידים את הקרן. המשמעות היא שברוח הכולל האחר היא כבר לא מופיעה ובדו"ח על המצב הכספי היא תופיע בכל שנה באותו הסכום וזאת עד המכירה

ב. מעבר ממטבע פעילות זהה למטבע פעילות שונה—כל עוד מטבע הפעילות זהה לא יצרנו קרן מהפרשי תרגום. ברגע שמטבע הפעילות משתנה יוצרים קרן מהפרשי תרגום

דוגמא לנושא :

ב-01/15 רכשה חברה א' 40% מהון המניות של חברה ב' תמורת \$100,000

חברה ב' מדדה את תוצאות פעולותיה לפי דולרים

להלן הדו"חות על המצב הכספי בדולרים :

<u>12/16</u>	<u>12/15</u>	<u>01/15</u>	
150,000	100,000	60,000	פריטים כספיים
150,000	120,000	90,000	רכוש קבוע
(300,000)	(220,000)	(150,000)	הון עצמי

נתונים נוספים :

1. מטבע הפעילות של א' – ₪

2. הרכוש הקבוע נרכש ב-01/14, 04/15 ו-04/16 – אורך חייו 10 שנים. השווי"ה ל-01/15 \$135,000

3. שערי חליפין :

1 – 01/14

1.2- 01/15

1.3 – 04/15

1.4 – ממוצע

1.5 – 12/15

1.7 – 04/16

1.8 – ממוצע

2 – 12/16

נדרש : הצג את התנועה בשנים 2015 ו-2016 וזאת תחת 2 הנחות בלתי תלויות :

א. עד 12/15 מטבע הפעילות של ב' \$ ומ-01/16 מטבע הפעילות של ב' הופך לש"ח .

פיתרון

שלב מקדמי – תיקון דו"חות

עד 12/15 מטבע הפעילות של ב' הוא \$ וכך היא מדדה – לכן אין תיקון
בשנת 2016 מטבע הפעילות של חברה ב' הוא ₪ והיא מדדה \$. לכן צריך לבצע תיקון .

(א) תיקון הדוכ"ס

12/16 – ₪

פריטים כספיים $150k * 2 = 300k$

רכוש קבוע (1) 233,865

הון עצמי (533,865)

(ב) **מציאת הרווח השנתי בש"ח:**

12/15 יתרה (330,000)

רווח (203,865)

12/16 יתרה (533,865)

(ג) **תנועה בהשקעה ובקרבן מהפרשי תרגום:**

קרבן מהפרשי תרגום	השקעה	
	120,000	01/15 עלות (2)
	39,200	אקוויטי
	$2,000 * 1.4 = (2,800)$	ה.ע"ע
(32,600)	32,600	קרבן מהפרשי תרגום
(32,600)	189,000	יתרה (3)
	81,546	אקוויטי
	(3,000)	ה.ע"ע (4)
(32,600)	267,546	יתרה 12/16

הרכב קרן מהפרשי תרגום :

$$40\% * 533,865 = 213,546 \quad \text{חלקינו בשווי}$$

$$16,000 * 1.5 * \frac{7}{8} = 21,000 \quad \text{מכונה}$$

$$22,000 * 1.5 = 33,000 \quad \text{מוניטין}$$

סה"כ 267,546

הסברים :

(1) רכוש קבוע –

ש"ח	שע"ח	\$	
105,000	12/15 מועד המעבר – 1.5	$90k * \frac{7}{9} = 70,000$	נרכש ב-01/14
53,514	1.5	$40,000 * \frac{8.25}{9.25} = 35,676$	נרכש ב-04/15
75,351	לפי מועד העסקה	44,124	נרכש ב-04/16
233,865		150,000	סה"כ

(2) כיוון שמטבע הפעילות של החברה הוא דולר כדאי לחשב את ע"ע בדולרים :

תמורה 100,000

$$40\% * 150k = (60,000) \quad \text{נרכש}$$

ע"ע 40,000

ייחוס ע"ע:

$$40\% * 135,000 - 90,000 = 18,000 \quad \text{מכונה}$$

מוניטין P.N 22,000

ע"ע 40,000

$$18,000 * \frac{1}{9} = 2,000 \quad \text{הפחתה שנתית}$$

(3) נחשב את יתרת ההשקעה הדולרית :

חלקינו בשווי	88,000	$40\% * 280,000 =$
מכונה	16,000	
מוניטין	22,000	
סה"כ	126,000	

מתורגם לפי 1.5 מועד הדיווח.

(4) נחשב: $\frac{16,000 * 1.5}{8} = 3,000$

ב. עד 01/15 מטבע הפעילות של ב' \$ החל מ-01/15 והחל מ-01/16 \$.

פיתרון

(א) שלב מקדמי –

הפעם הדו"ח היחידי שהוא נכון הוא הדו"ח ל-01/15 צריך לתקן גם את 12/15 וגם את 12/16

תיקון הדו"ח על המצב הכספי :

<u>12/15 – ש"ח</u>	<u>12/16 – \$</u>	
150,000	150,000	פריטים כספיים (1)
148,000	131,243	רכוש קבוע (2)
(298,000)	(281,243)	הון עצמי

(ב) מציאת הרווח השנתי

<u>12/15 – ש"ח</u>	<u>12/16 – \$</u>	
$150,000 * 1.2 = (180,000)$	(198,667)	י"פ
(118,000)	(82,576)	רווח
(298,000)	(281,243)	י"ס

ג) חשבון ההשקעה

<u>קרן מהפרשי תרגום</u>	<u>השקעה</u>	
	120,000	01/15 עלות (3)
	47,200	אקוויטי
	(2,400)	ה.ע"ע
	164,800	12/15
	$82,576 * 0.4 * 1.8 = 59,455$	אקוויטי
	(2,880)	ה.ע"ע (4)
(61,219)	61,219	קרן מהפרשי תרגום
(61,219)	282,594	12/16 יתרה

הרכב קרן מהפרשי תרגום :

$$\frac{164,800}{1.5} * (2 - 1.5) = (54,933) \quad \text{השקעה}$$

$$0.4 * (82,576 - 1,600) * (2 - 1.8) = (6,286) \quad \text{אקוויטי + ע"ע}$$

סה"כ (61,219)

הסברים :

(1) ל-12/15 נתרגם למועד הדיווח $100,000 * \frac{1}{5} = 150,000$

ל-12/16 אין טעות – 150,000

(2) רכוש קבוע – 12/15 :

<u>₪</u>	<u>שע"ח</u>	<u>₪</u>	
86,000	12/14 מועד המעבר – 1.2	$90k * \frac{8}{9} = 80,000$	נרכש ב-01/14
52,000	1.3 מועד העסקה	40,000	נרכש ב-04/15
148,000		120,000	סה"כ

שנת 2016

₪	שע"ח	\$	
56,000	$\frac{1.2}{1.5}$	$90k * \frac{7}{9} = 70,000$	נרכש ב-01/14
30,919	$\frac{1.3}{1.5}$	$40,000 * \frac{8.25}{9.25} = 35,676$	נרכש ב-04/15
44,124	אין תיקון	44,124	נרכש ב-04/16
131,243		150,000	סה"כ

(3) עלות – נחשב ע"ע :

כיוון שמטבע הפעילות של החברה הוא ₪ כדאי לחשב את ע"ע בש"ח :

120,000	תמורה
$40\% * 150k * 1.2 = (72,000)$	נרכש
48,000	ע"ע
ייחוס ע"ע:	
$40\% * 1.2 * (135,000 - 90,000) = 21,600$	מכונה
26,400	מוניטין P.N
48,000	ע"ע

$$21,600 * \frac{1}{9} = 2,400 \text{ הפחתה שנתית}$$

(4) יתרת המכונה ל-12/15 בש"ח : $21,600 * \frac{8}{9} = 19,200$ נתרגם ל\$ לפי מועד

$$\frac{19,200}{1.5} = 12,800 \text{ המעבר}$$

$$\frac{12,800}{9} = 2,880 \text{ נחשב ה.ע"ע}$$

(5) נמצא את ח-ן ההשקעה הדולרי לסוף שנה :

$$40\% * 281,243 = 112,487 \text{ חלקינו בשווי}$$

$$12,800 * \frac{7}{8} = 11,200 \text{ מכונה}$$

$$\frac{26,400}{1.5} = 17,000 \text{ מוניטין}$$

$$\mathbf{141,267} \text{ סה"כ}$$

$$141,267 * 2 = 282,59 \text{ נתרגם למועד הדיווח}$$

פיננסית מתקדמת א- שיעור 26**חברת בת עם מטבע פעילות שונה**

עד כה עסקנו בחברה כלולה עם מטבע פעילות שונה, כעת, אנו עוסקים בחברת בת עם מטבע פעילות שונה או במילים אחרות דו"חות מאוחדים.

גם במקרה הזה הנקודה המרכזית היא הקרן מהפרשי תרגום, אבל, יש שני הבדלים בין השפעה מהותית לבין שליטה :

1. בהשפעה מהותית, חישבנו את הקרן מנקודת מבטה של החברה המשקיעה ועל כן, הקרן

ייצגה את שיעור ההחזקה. לעומת זאת בדו"חות מאוחדים, החשיבה היא כדלקמן :

בדו"ח על הרווח הכולל- נחשוב בשני שלבים :

א. בשלב ראשון – נחשוב על הקרן מנקודת מבטה של הקבוצה כיחידה כלכלית אחת.

דהיינו, נחשוב על הקרן לפי 100%

ב. בשלב השני – כרגיל נבצע חלוקות.

בדו"ח על המצב הכספי המאוחד אנו מציגים באופן מפורט רק את הבעלים, לכן נראה אך

ורק את הקרן ע"ח הבעלים.

2. בהשפעה מהותית, את מירב מרכיבי הקרן קיבלנו באמצעות תנועה בחשבון ההשעה (P.N).

בדו"חות מאוחדים לא ניתן לעשות זאת כי אין השקעה. לכן בדו"חות מאוחדים נחשב את

הקרן ע"י ניתוח המרכיבים שלה.

מרכיבי הקרן מהפרשי תרגום

נעבור שוב, על כל המרכיבים של הקרן ונחשוב לאיזה תרומה שייך כל מרכיב. כמובן, שאם הקרן

היא רק ע"ח הבעלים, אזי היא תיכנס לתרומת האם. ואם הקרן היא גם ע"ח הבעלים וגם ע"ח

הזשמי"ש אז הקרן תיכנס לתרומה של הבת.

<u>הסבר</u>	<u>תרומה</u>	<u>מרכיב</u>
(1)	תרומת בת	הון עצמי לתחילת השנה של הבת
(2)	תרומת הבת	עודף עלות לתחילת השנה ללא מוניטין ופרמיית שליטה
(3)	תרומת הבת / האם	מוניטין
(4)	תרומת אם	פרמיית שליטה
(5)	תרומת הבת	רווחים של הבת
(6)	תרומת הבת	הפחתת עודף עלות בגין נכסים מזוהים
(3)	תרומת הבת/ האם	ירידת ערך מוניטין
(4)	תרומת האם	ירידת ערך פרמיית שליטה
(7)	תרומת הבת	רווח כולל אחר של הבת (קרן שערוך, קרן הון ז"ל)
(8)	תרומת הבת	דיבידנד
(9)	תרומת האם	עסקה פנימית אם ← בת
(10)	תרומת האם	עסקת גידור
(11)	תרומת האם / הבת / שתיהן	יתרות כספיות לז"א ללא מועד או כוונת סילוק

הסברים :

- (1) ההון העצמי לתחילת השנה של הבת שייך גם לבעלים וגם לזשמי"ש. כך גם הקרן מהפרשי תרגום בגינו.
- (2) ע"ע בגין הנכסים המזוהים שייך גם לבעלים וגם לזשמי"ש וכך גם הקרן בגינו
- (3) אם הזשמי"ש חושב לפי שווי"ה המוניטין נמדד לפי 100% ועל כן הוא שייך גם לבעלים וגם לזשמי"ש וכך גם הקרן בגינו- במקרה הזה הקרן תיכנס לתרומת הבת.
- אם הזשמי"ש נמדד לפי שווי"ה של נכסים מזוהים אז המוניטין נמדד לפי שיעור ההחזקה והוא שייך רק לבעלים במקרה זה הקרן הון הנובעת בגינו שייכת רק לבעלים. – במקרה זה הקרן תיכנס לתרומת האם.
- (4) פרמיית השליטה שייכת רק לבעלים וכך גם הקרן בגינה .
- (5) הרווחים שייכים גם לבעלים וגם לזשמי"ש וכך גם הקרן בגינם.
- (6) ההפחתה היא גם על חשבון הבעלים וגם על חשבון הזשמי"ש כך גם הקרן הנובעת מההפחתה.
- (7) הרווח הכולל האחר הזה שייך גם לבעלים וגם לזשמי"ש כך גם הקרן מהפרשי תרגום בגינם.
- (8) הדיבידנד מקטין את ההון העצמי השייך גם לבעלים וגם לזשמי"ש כך גם הקרן הון בגינו.
- (9) העסקה הפנימית הזאת היא ע"ח האם וכך גם הקרן בגינה.
- (10) הפרשי השער נוצרים אצל חברת האם לכן הקרן היא על חשבון הבעלים בלבד.
- (11) אם הלוואה היא במטבע הפעילות של הבת – הפרשי השער נוצרים אצל חברת האם לכן הם שייכים רק לבעלים.
- אם הלוואה היא במטבע הפעילות של האם – הפרשי השער נוצרים אצל חברת הבת לכן הם שייכים גם לבעלים וגם לזשמי"ש. - תרומת הבת.
- אם הלוואה היא במטבע שונה משל האם והבת הפרשי השער נוצרים אצל שתי החברות, ועל כן חלק ייכנס לתרומת האם וחלק ייכנס לתרומת הבת.

דוגמא לנושא

חברה א' מחזיקה 80% מהון המניות של ב'.

מטבע הפעילות של א' - ₪

מטבע הפעילות של ב' - \$

להלן מרכיבי הקרן מהפרשי תרגום בשנים 2015 ו-2016 (מועד רכישת ההשקעה 01/15):

סעיף	2015	2016
הון עצמי י"פ בת	(30,000)	(40,000)
ע"ע י"פ	(20,000)	(32,000)
פרמיית שליטה	(12,000)	(8,000)
רווחי בת	(48,000)	(58,000)
עסקת גידור	10,000	18,000
הלוואה \$	(20,000)	(40,000)
סה"כ	(120,000)	(160,000)

נדרש: מה סכום הקרן מהפרשי תרגום אשר תוצג ברווח הכולל האחר ובדו"ח על המצב הכספי בשנים 2015 ו-2016.

פיתרון

שנת 2015

ברווח הכולל האחר אנו מציגים את הקרן מהפרשי תרגום לפי 100% לכן נציג 120,000.
 בדו"ח על המצב הכספי לעומת זאת אנחנו מציגים רק את חלק הבעלים על כן עלינו לפצל את הקרן בין תרומת האם לתרומת הבת :

תרומת האם :

$$12,000 - 10,000 + 20k = (22,000) \text{ לכן } k = 11,000$$

תרומת הבת :

כל השאר : הון עצמי י"פ + רווח + ע"ע. סה"כ (98,000)

$$20,000 + 80\% * 98,000 = 100,400 \text{ ז"א לבעלים שייך}$$

שנת 2016

ברווח הכולל האחר נציג סכום של 160,000 שוב זוהי הקרן לפי 100%.
 בדו"ח על המצב הכספי עלינו להציג את חלק הבעלים בלבד לכן שוב נחלק בין תרומת האם לתרומת הבת :

תרומת האם :

$$8,000 - 18,000 + 40k = (30,000) \text{ לכן } k = 15,000$$

תרומת הבת :

כל השאר : הון עצמי י"פ + רווח + ע"ע. סה"כ (130,000)

$$100,400 + 30,000 + 80\% * 130,000 = 234,400 \text{ ז"א לבעלים שייך}$$

דגשים לגבי חברת בת עם מטבע פעילות שונה :

1. עסקת גידור –

בהשפעה מהותית למדנו שבעסקת גידור הפקודות הן :

XX ח' קרן מהפרשי תרגום
 ז' הלוואה לשלם

XX ח' מס לשלם
 ז' קרן מהפרשי תרגום

באופן עקרוני אלו הפקודות שצ"ל גם בדו"חות מאוחדים הבעיה היא שדו"חות מאוחדים מבוססים על דו"חות נפרדים. ובנפרד לא נוהל שווי מאזני נוהל עלות או שווי"ה . לכן

בדו"חות הנפרדים לא התייחסו להלוואה הזאת כעסקת גידור אלא כהלוואה רגילה. לכן הפקודות שנרשמו הן :

XX ח' הוצאות הפרשי שער
ז' הלוואה לשלם

XX ח' מס לשלם
ז' הוצאות מס שוטף

מכאן, בהליך האיחוד נצטרך לבצע פעולת תיקון :

ח' קרן מהפרשי תרגום ← נטו

ז' הוצאות הפרשי שער ← כדי לבטל את ההוצאה שנרשמה

ח' הוצאות מס שוטפות ← כדי לבטל את ההכנסה שנרשמה.

כמובן שהפקודה הזאת תירשם בתרומת חברת האם.

2. יתרות כספיות ללא כוונה או מועד סילוק-

בהשפעה מהותית הבחנו בין שלושה מצבים :

מצב ראשון – הלוואה במטבע הפעילות של הכלולה - במקרה הזה הפרשי השער נוצרו לחברה המשקיעה. הפקודה שרשמנו :

XX ח' הלוואה לקבל
ז' קרן מהפרשי תרגום

XX ח' קרן מהפרשי תרגום
ז' מס לשלם

זוהי הפקודה הנכונה גם בדו"חות מאוחדים, אבל שוב הדו"חות המאוחדים מתבססים על הדו"חות הנפרדים, ובדו"ח הנפרד לא נוהל שווי מאזני לכן התייחסו להלוואה הזאת כהלוואה רגילה. כך שנרשמה למעשה הפקודה

XX ח' הלוואה לקבל
ז' הכנסות מהפרשי שער

XX ח' הוצאות מס שוטפות
ז' מס לשלם

מכאן גם במקרה הזה בהליך האיחוד נצטרך לבצע פעולת תיקון :

ח' הכנסות מהפרשי שער ← כדי לבטל

ז' הוצאות מס שוטפות ← כדי לבטל

ז' קרן מהפרשי תרגום

הפקודה הזאת היא על חשבון חברת האם.

בנוסף, בניגוד להשפעה מהותית בדו"חות מאוחדים אנחנו הרי גם מבטלים יתרות הדדיות ועל כן פקודה נוספת היא :

XX ח' הלוואה לשלם
ז' הלוואה לקבל

מצב שני – ההלוואה היא במטבע הפעילות של החברה המשקיעה - במקרה הזה הכלולה רשמה :

הכנסות מהפרשי שער XX

והוצאות מס שוטפות (XX)

בהשפעה מהותית דאגנו לנטרל מהרווח של הכלולה לצורך חישוב רווחי אקוויטי ובמקום זאת, או שלא רשמנו שום פקודה ואז קיבלנו כ- $P.N$ את הקרן מהפרשי תרגום. או שרשמנו פקודה :

ח' השקעה

← לפי שע"ח של מועד הדיווח

ז' קרן מהפרשי תרגום

ואז ב- $P.N$ לא מופיע כלום

או שרשמנו את הפקודה :

ח' השקעה

← לפי שע"ח ממוצע

ז' קרן מהפרשי תרגום

ואז ב- $P.N$ קיבלנו את הפער בין שע"ח ממוצע לשע"ח לסוף שנה.

כל הפקודות הנ"ל אינן רלוונטיות בדו"חות מאוחדים שכן אין השקעה.

בדו"חות מאוחדים אנחנו פועלים על סעיפים ספציפיים ולכן הפקודה תהא :

ח' הכנסות מהפרשי שער ← כדי לבטל את ההכנסה שרשמה הבת

ז' הוצאות מס שוטפות

ז' קרן מהפרשי תרגום

הפקודה הזאת נרשמת לפי שע"ח ממוצע וכמובן שהיא נרשמת ע"ח תרומת הבת.

כיוון שהפקודה נרשמה לפי שע"ח ממוצע יש לה השפעה על עוד קרן מהפרשי תרגום בין הממוצע לבין סוף שנה.

כמובן, שבנוסף עלינו לבטל יתרות הדדיות

ח' הלוואה לשלם XX

ז' הלוואה לקבל

מצב שלישי- ההלוואה היא במטבע שונה ממטבע הפעילות של שתי החברות – במקרה הזה הפרשי השער נוצרים גם אצל חברת האם וגם אצל חברת הבת עלינו לבצע את שתי הפקודות כאמור הפרשי השער שנוצרו אצל האם ייכנסו לתרומת האם, והפרשי השער שנוצרו אצל הבת ייכנסו לתרומת הבת ובנוסף כרגיל נבטל יתרות הדדיות.

3. עסקאות פנימיות –

אם חברת הבת מכרה לחברת האם העסקה אינה משפיעה על הקרן מהפרשי תרגום, אנחנו מתייחסים אליה כפריט שקלי ומבצעים טבלה רגילה.

אם חברת האם מכרה לחברת הבת – יש השפעה על הקרן :

את הרווח נדחה לפי המסלול השקלי

את הנכס נדחה לפי המסלול הדולרי

והפער מבטא את הקרן.

דוגמא:

חברה א' שולטת בחברה ב'.

מטבע הפעילות של א' – ₪

מטבע הפעילות של ב' - \$

ביום 01/04/15 מכרה א' ב מלאי תמורת \$40,000 עלות המלאי 30,000 ₪ והוא טרם מומש

שיעור המס 25% .

להלן שע"ח :

1.2 -04/15

1.5 – 12/15

נדרש: פק"י בדו"ח המאוחד .

פיתרון

נחשב ראשית את הרווח בש"ח:

מכירות	$40,000 * 1.2 = 48,000$
עלה"מ	(30,000)
רווח	18,000
ניתוח בנכס	$\frac{18k}{1.2} = 15,000$

נבצע טבלה :

נטו	מס	ברוטו				
	---	--	י"פ			
(13,500)	4,500	<table border="1"> <tr> <td>מכירות (48,000)</td> <td rowspan="2">(18,000)</td> </tr> <tr> <td>עלה"מ 30,000</td> </tr> </table>	מכירות (48,000)	(18,000)	עלה"מ 30,000	שינו
מכירות (48,000)	(18,000)					
עלה"מ 30,000						
(3,375)			קרן מהפרשי תרגום			
(16,875)	$4.5k * 25\% = 5,625$	$15k * 1.5 = (22,500)$	י"ס			

פקודות יומן :

המסלול השקלי

חובה	זכות
מכירות 48,000	
עלה"מ 30,000	
הוצאות מס 4,500	

המסלול הדולרי:

חובה	זכות
מלאי 22,500	

מ"ינ 5,625

קרן מהפרשי תרגום – 3,375

הערה: בכמה מופיע המלאי בדו"ח המאוחד?

אצל אי – 0

אצל בי - $40,000 * 1.5 = 60,000$

ע"פ – (22,500)

סה"כ 37,500 ← זו העלות לקבוצה תוך התחשבות בכך שהמסלול השתנה מש"ח לדולר.
העלות לקבוצה 30,000 ₪

$$\frac{30,000}{1.2} * 1.5 = 37,500 \$$$

נניח כעת כי בדצמבר המלאי מומש. נזכיר כעת כי כשמממשים את העסקה הפנימית לא ממשים את הקרן לכן הטבלה של הע"פ נשאר בדיוק אותו דבר רק נוסף שורת מימוש. מבחינת הפקודה – הדחיה תהיה לפי המסלול השקלי המימוש יהיה לפי המסלול הדולרי ושוב ההפרש יהיה הקרן מהפרשי תרגום.

<u>נטו</u>	<u>מס</u>	<u>ברוטו</u>	
	---	--	י"פ
(13,500)	4,500	מכירות (48,000) עלה"מ 30,000	שינו (18,000)
(3,375)			קרן מהפרשי תרגום
(16,875)	$4.5k * 25\% = 5,625$	$15k * 1.5 = (22,500)$	י"ס
16,875	(5,625)	22,500	מימוש
---	---	---	י"ס

פקודות יומן :

המסלול השקלי

חובה זכות

מכירות 48,000

עלה"מ 30,000

הוצאות מס 4,500

המסלול הדולרי:

חובה זכות

עלה"מ 22,500

הוצאות מס 5,625

קרן מהפרשי תרגום – 3,375

הערה: מה סכום עלה"מ בדו"ח המאוחד?

לפני שנחשב אותה ברור שהיא חייבת להופיע בסכום של 37,500 כי כך הופיע המלאי דקה לפני המימוש.

אצל אי 30,000

אצל בי 60,000

עי"פ (52,500)

סה"כ 37,500

נניח כעת כי המלאי לא מומש ב-12/15 אבל הוא כן מומש ב-02/16 כששע"ח היה 2 ואנחנו עוסקים בדו"חות המאוחדים של שנת 2016.

נבצע את הטבלה מחדש:

נטו		מס	ברוטו	
עודפים י"פ (13,500)	(16,875)	(5,625)	(22,500)	י"פ
קרן מהפרשי תרגום י"פ (3,375)				
(5,625)				קרן מהפרשי תרגום
(22,500)		$25\% * 30k = 7,500$	$15k * 2 = (30,000)$	יתרה לפני מימוש (מסלול דולרי)
22,500		(7,500)	30,000	מימוש
---		---	---	יתרה

פקודת היומן:

זכות	חובה	
	13,500	עודפים
	3,375	קרן מהפרשי תרגום י"פ
30,000		עלה"מ
	7,500	הוצאות מס
	5,625	קרן מהפרשי תרגום
		נחשב את עלה"מ במאוחד:
		אצל אי – 0
		אצל בי – $40,000 * 2 = 80,000$
		עי"פ – (30,000)

		סה"כ 50,000

המשמעות של מספר זה היא העלות לקבוצה תוך התחשבות בשינוי המסלולים, דהיינו

$$\frac{30,000}{1.2} * 2 = 50,000$$

שאלה: כיצד פותרים שאלה עם חבר בת עם מטבע פעילות שונה?

שלב 1- טבלת ע"ע –

את חישוב ע"ע כדאי לבצע במטבע הפעילות של הבת כאשר את היתרה לתחילת שנה נתרגם לפי שע"ח לתחילת השנה, את ההפחתה נתרגם לפי מועד ההכרה בהוצאה- בד"כ ממוצע, ואת יתרת הסגירה לפי מועד הדיווח. כמובן שהטבלה לא תהא מאוזנת בגלל הפרשי שער.

שלב 2- אירועים מיוחדים ועסקאות פנימיות-

1. ביטול השקעה – כרגיל
 2. ביטול רווחים בגין ההשקעה – כרגיל
 3. עסקאות פנימיות –
- אם הבת מכרה לאם – טבלה רגילה
אם האם מכרה לבת – טבלה הכוללת את הקרן מהפרשי תרגום
4. **נחשב את הקרן מהפרשי תרגום כדלקמן :**
 - א. נחשב את י"פ (חלק הבעלים) וזאת לצורך דו"ח על השינויים
 - ב. נחשב את הסכום המוצג ברווח הכולל האחר (לפי 100%)
- כאשר מבצעים את חישובי הקרן כשאי לרשום ליד כל מרכיב לאיזו תרומה הוא שייך וזאת לצורך החלוקות בהמשך.
- בגין עסקת גידור ובגין יתרות כספיות לז"א כדאי ממש לרשום פק"י כי זה משפיע לא רק על הקרן אלא גם על סעיפים נוספים כגון: הוצאות הפרשי שער, הוצאות מס וכדו'.

שלב 3- חלוקות – אין שינוי

שלב 4- הצגה :

הדו"ח על המצב הכספי המאוחד יכלול 100% אחוזים מחברת האם + 100% מהבת מתורגם למועד הדיווח.

הדו"ח על הרווח הכולל המאוחד יכלול 100% מהאם + 100% מהבת מתורגם לפי ממוצע.

הערה: אם הרווח של הבת אינו מתפלג שווה אז צריך לבצע שלב מקדמי שבו נתרגם את הדו"ח על הרווח הכולל של הבת ואז ניקח 100% מהאם + 100% של הבת מהשלב המקדמי.

דוגמא כוללת לנושא שאלה מס' 11

סוגיות בדו"חות מאוחדים :

1. **ירידת ערך של נכס ספציפי** - נבצע את אותה שיטה כמו שלמדנו בהשפעה מהותית. דהיינו, נחשב גם את יתרת ע"ע וגם את ירידת הערך בדולרים, את היתרה נתרגם לפי מועד הדיווח ואת ירידת הערך לפי מועד ההכרה בהוצאה בד"כ ממוצע.
2. **ירידת ערך של ההשקעה בכללותה** - אינה רלוונטית בדו"חות מאוחדים.
3. **שוני בתאריכי הדיווח הכספי** - כמו בהשפעה מהותית נאחד אך ורק אם מקסימום הפער הוא 3 חודשים והאיחוד מתבסס על הדו"חות של הבת.
4. **מסים** – אותם אלמנטים כמו בהשפעה מהותית, ההבדל היחידי הוא לגבי מיסים נדחים על ההשקעה בגין השבה כדיבידנד. בהשפעה מהותית החברה המשקיעה אינה שולטת על היפוך ההפרש הזמני כי היא לא שולטת על מדיניות הדיבידנדים ולכן בכל מקרה יצרנו מסים נדחים. לעומת זאת, במצב של שליטה חברת האם שולטת על מדיניות הדיבידנדים, היא שולטת על היפוך ההפרש הזמני לכן ניצור מיסים נדחים רק כשיש כוונת חלוקה.
5. **שינוי במטבע הפעילות** - אותו טיפול חשבונאי כמו בשווי מאזני. דהיינו במעבר ממטבע פעילות שונה למטבע זהה אנו מקפידים את הקרן מהפרשי תרגום. במעבר ממטבע זהה למטבע שונה אנחנו יוצרים את הקרן רק החל ממועד המעבר.
6. **איבוד שליטה** - יש לממש את הקרן מהפרשי תרגום תוך שני דגשים :
 - א. יש לממש רק את הקרן ע"ח הבעלים כי היא זו אשר הופיעה דקה לפני כן בדו"ח על המצב הכספי המאוחד.
 - ב. נזכיר כי בגין חלק מהקרן אין השפעת מס ובגין חלק יש השפעת מס עלינו לזכור שהמימוש הוא תמיד ברוטו.

לדוגמא:

חברה א' מחזיקה 80% מבי

מטבע הפעילות של א' ₪

מטבע הפעילות של ב' \$

נכון ל-12/15 יתרת הקרן מהפרשי תרגום :

המיוחסת לתרומת הבת היא 100,000

המיוחסת לתרומת האם 30,000 לאחר ניכוי מס של 10,000

ב-01/16 נוצר איבוד שליטה.

נדרשים:

א. מה סכום הקרן מהפרשי תרגום ב-12/15 כפי שתופיע בדו"ח על המצב הכספי המאוחד?

$$\text{פיתרון: } 30,000 + 0.8 * 100,000 = (110,000)$$

ב. הצג פק"י בגין איבוד השליטה

פיתרון:

צריך לממש סה"כ 110,000 אבל צריך להיזהר כי חלק זה בניכוי מס לכן נפצל ל-2 פקודות:

ח' קרן מהפרשי תרגום	80,000
ז' רווח הון	
ח' קרן מהפרשי תרגום	30,000
ז' רווח הון	40,000
ח' הוצאות מס שוטפות	10,000

7. ירידה בשיעור ההחזקה ללא איבוד שליטה – במקרה זה חלק מהקרן מהפרשי תרגום מועברת לקרן הון עסקאות עם זשמ"ש הדגש הוא שמדובר אך ורק על הקרן הקשורה לתרומה של חברת הבת.

דוגמא:

חברה א' מחזיקה 80% מבי

מטבע הפעילות של א' ₪

מטבע הפעילות של ב' \$

ההון העצמי של ב' ל-12/14 הוא 400,000 (תרומת הון של הבת) והקרן מהפרשי תרגום לפי תרומות כדלקמן:

המיוחסת לתרומת הבת היא 100,000

המיוחסת לתרומת האם 30,000

ב-01/15 מכרה חברה א' 20% מהון המניות של ב' תמורת 120,000.

נדרשים:

א. חשב את הזשמ"ש ואת הקרן מהפרשי תרגום בדו"ח על המצב הכספי המאוחד ל-12/14

פיתרון:

$$\text{זשמ"ש: } 20\% * 400,000 = (80,000)$$

$$\text{קרן מהפרשי תרגום: } 30,000 + 80\% * 100,000 = (110,000)$$

ב. הצג פקודה לירידה בשיעור ההחזקה**פיתרון**

שימו לב כי נוצרה ירידה בשיעור ההחזקה מ-80% ל-60% הפקודה במאוחד היא :

זכות	חובה	
	120,000	מזומן
80,000		זשמ"ש
	$20\% * 100k = 20,000$	קרן מהפרשי תרגום
60,000		קרן עסקאות עם זשמ"ש

ג. חשב את הזשמ"ש ואת הקרן מהפרשי תרגום לאחר הפקודה :**פיתרון**

זשמ"ש : $80,000 + 80,000 = (160,000)$
 קרן מהפרשי תרגום : $110,000 - 20,000 = (90,000)$

8. ירידה של נכסים מזוהים ללא איבוד שליטה – נזכיר כי במקרה זה המוניטין והקרן בגינו

שייכים לבעלים אבל , כשיש ירידה בשיעור ההחזקה ללא איבוד שליטה אנו מעבירים חלק מהמוניטין לזשמ"ש ולכן עלינו להעביר חלק מהקרן הון בגין המוניטין לקרן הון עסקאות עם הזשמ"ש

דוגמא:

חברה א' מחזיקה 80% מבי

מטבע הפעילות של א' ₪

מטבע הפעילות של ב' \$

תרומת ההון של ב' ל-12/14 - 400,000

מוניטין 80,000 (זשמ"ש חושב לפי נכסים מזוהים)

קרן מהפרשי תרגום :

תרומת בת 100,000

תרומת אם 30,000

מוניטין – 8,000

ב-01/15 מכרה חברה א' 20% מהון המניות של ב' תמורת 120,000 ₪ .

נדרשים:**א. חשב את הזשמ"ש ואת הקרן מהפרשי תרגום בדו"ח על המצב הכספי המאוחד ל-****12/14****פיתרון:**

זשמ"ש : $20\% * 400,000 = (80,000)$

קרן מהפרשי תרגום : $30,000 + 8,000 + 80\% * 100,000 = (118,000)$

ב. הצג פקודה לירידה בשיעור ההחזקה**פיתרון**

שימו לב כי נוצרה ירידה בשיעור ההחזקה מ-80% ל-60% הפקודה במאוחד היא :

זכות	חובה	
	120,000	מזומן
$20\% * 400,000 + 20/80 * 80k = 100,000$		זשמ"ש
	$20\% * 100k + 20/80 * 8k$	קרן מהפרשי
	$= 22,000$	תרגום
42,000		קרן עסקאות
		עם זשמ"ש

ג. חשב את הזשמ"ש ואת הקרן מהפרשי תרגום לאחר הפקודה :

פיתרון

זשמ"ש : $80,000 + 100,000 = (180,000)$

קרן מהפרשי תרגום : $118,000 - 22,000 = (96,000)$

9. פרמיית שליטה – פרמיית השליטה היא ע"ח הבעלים וכך גם הקרן בגינה. כעת, נזכיר כי בירידה בשיעור ההחזקה ללא איבוד שליטה יש אפשרות להעביר חלק מפרמיית השליטה לזשמ"ש. אם אנחנו מיישמים את האפשרות הזאת אז צריך להעביר גם חלק מהקרן לקרן עסקאות עם הזשמ"ש בדיוק כמו קודם.

10. מוניטין - בדו"ח על המצב הכספי המאוחד מוניטין מוצג במספר אחד. אבל, כפי שנלמד בהמשך, לצורך בחינת ירידת ערך אנו מפצלים את המוניטין לפעילויות עליהן הוא משפיע. אם המוניטין מורכב ממספר מטבעות פעילות צריך לפצל אותו גם לפי מטבעות הפעילות.